Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2023. január 13., péntek
LXXV. évfolyam
10. (21281.) sz.
Ára: 4 lej
(előfizetőknek 1,88 lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

Több száz eurót is spórolhat, aki még januárban lefoglalja a nyaralást

Kedvező turisztikai idényre számítanak a szakmabeliek

Fotó: Nagy Tibor (archív)

A háború kitörése okozta kezdeti megtorpanást leszámítva, alapvetően jó évet zárt tavaly a turisztikai szektor, és az előrejelzések alapján az idei még kedvezőbbnek ígérkezik – véli Kelemen Barna**, a marosvásárhelyi World Travel Shop utazási iroda igazgatója. Mivel az év eleje köztudottan az igen csábító kedvezmények időszaka, sokan már januárban lefoglalják a nyaralást, hiszen így 300-400 eurót is spórolhat egy család. Jó hír a nyaralóknak, hogy idén is indulnak Vásárhelyről a közkedvelt törökországi, egyiptomi, krétai charterjáratok.**

Menyhárt Borbála

A turisztikai szakember szerint alapjában véve jó szezon volt a tavalyi, nagyon jónak indult, tavaly januárban teljes gőzzel beindultak az előfoglalások, arra számítottak, hogy talán még a 2019-es, a turizmus szempontjából csúcsnak számító évet is túlszárnyalják, azonban februárban kitört a szomszédban a háború. – Annak ellenére, hogy az embereket aggodalommal töltötte el az ezzel járó bizonytalanság, és március, áprilisban volt egy kis visszaesés, ahogy közeledett a nyári szezon, ismét szép számban kezdtek foglalni az emberek, hiszen 2020-ban, illetve 2021-ben sokan nem voltak nyaralni.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Kétheti szünet után, hétfőn nyit az olimpiai uszoda

A marosvásárhelyi olimpiai uszoda az új évben még nem nyitott ki sem a sportolók, sem a nagyközönség előtt, ez pedig közfelháborodást keltett, ugyanis a sportolók nem tarthatták meg kellő körülmények között az edzéseiket, s azok, akik bérletet váltottak, nem tudták igénybe venni az úszómedencét.

4.

„A tudás megszerzéséhez egy mentor révén lehet eljutni”

Vajon egy mai tanár, pedagógus hogyan látja a jelenlegi tanár–diák viszonyt? Ugyanakkor ez a kapcsolat miként változott az elmúlt években és évtizedekben? Közérdekű fontos kérdések ezek, hiszen nap mint nap azt hallani, hogy a mostani tanulók egyre szemtelenebbek. De vajon ez valóban így van? Vagy egyszerűen: régebben tényleg minden jobb volt?

5.

Elöregedés és hibás közpolitika

A tavaly decemberben közzétett előzetes romániai népszámlálási adatokra elsőként reagáló magyar politikai alkulatok és közszereplők magyarázkodása vagy vádaskodásai tovább rontották az amúgy is kiábrándultságra hajlamos magyar közösség hangulatát.

17.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas ügyfele számára:

50%-os kedvezménnyel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. január 31-ig a marosvásárhelyi Köztársaság tér 5.

és Dózsa György utca 64–68. szám alatti üzletekben.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a 0265-212-304-es telefonszámot!

Aktuális

Csalfa milliárdok

Benedek István

Az uniós csatlakozásunk óta több mint 53 milliárd euró nettó haszna volt az országnak az uniós alapokból, derítette ki a napokban az egyik szavahihető hírportál gazdasági rovata. Ez kétségtelenül jó hír, hiszen ennyi pénzből rengeteg jó dolgot lehetett – és lehet a továbbiakban is – megvalósítani, de a legnagyobb bökkenő az, hogy a felhasználás hatékonyságára a száraz adatok nem terjednek ki.

Akár még jobban is mutathatna ez a mérleg, mert az adatok szerint az eddigi uniós pályázati ciklusok ránk jutott keretösszegeiből több mint 10 milliárd eurót nem tudott az ország lehívni. De a mérleg igazi problémája inkább ott van, hogy a sikert a rendelkezésre álló keret százalékos lehívási arányában mérik a készítők. Ez gyorsan visszahozza a kellően érett korúak emlékezetébe a néhai „aranykorszakot”, amikor a terveket mindig sikerült százszázalékosan vagy akár túl is teljesíteni, aztán a boltokban mégis leginkább csak kongó polcot és állott levegőt lehetett kapni. Papíron kétségtelenül szépen mutat az, hogy valamely pályázati kiírás kereteit mondjuk 90 százalékban le tudtuk hívni, de hogy ez mekkora siker volt, ahhoz azt is tudni kellene, hogy azokat a bizonyos pénzeket mennyire hatékonyan költöttük el.

A sok pénz önmagában nem rossz, csak az a nagyon nem mindegy, hogy miként gazdálkodunk vele. Lehet okosan költekezni vagy ész nélkül kiszórni az ablakon. Nálunk a mindennapi életből inkább a második variánst alátámasztó példákkal találkozni többször.

(Folytatás a 3. oldalon)

JANUÁR

13., péntek

A Nap kel
8 óra 3 perckor,
lenyugszik
16 óra 59 perckor.
Az év 13. napja,
hátravan 352 nap.

Isten éltesse!

Ma **VERONIKA**, holnap **BÓDOG** napja.
BÓDOG: régi magyar férfinév, ami a boldog szó régi magyar alakjából, a bódogból ered. Jelentése: gazdag.

IDŐJÁRÁS

Többnyire felhős
Hőmérséklet:
max. 6 °C
min. 2 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. január 12.

1 EUR	4,9359
1 USD	4,5851
100 HUF	1,235
1 g ARANY	277,7474

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker	7, 44, 20, 37, 3 + 13	NOROC PLUS: 5 8 3 1 8 9
Loto 40/5	16, 32, 39, 23, 17, 4	SUPER NOROC: 7 8 9 2 7 6
Loto 49/6	6, 2, 4, 7, 12, 39	NOROC: 8 9 1 6 0 4 1

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Petőfi-hét a Bolyai Farkas Elméleti Líceumban

A Bolyai Farkas Elméleti Líceum magyar katedrája és diákszövetsége (BDSZ) az iskola igazgatóságának támogatásával a 200 évvel ezelőtt született Petőfi Sándor emléke előtt tisztelegve Petőfi-hetet szervez január 16. és 20. között.

A rendezvény célja, hogy Petőfi Sándor alakjának és életművének aktualitására, Marosvásárhelyhez és Erdélyhez kötődésére, szellemiségére irányítsuk a figyelmet.

Az események lehetőséget adnak, hogy a diákok szubjektív értelmezésükben mutassák be a költőt versei megzenésítésével s a versei inspirálta fotók segítségével. Verseinek idegen nyelvekre való fordításával pedig a Petőfi-vers és az anyanyelvünk ízeire való rácsodálkozásra. A korunk Petőfijét keresők esszében fejtik ki gondolataikat, a csapatvetélkedőn részt vevők az életműben való tájékozottságukat bizonyítják. A Petőfi Sándor- és Szendrey Júlia-öltözetet viselők átélik és megteremtik egy héten keresztül a kor hangulatát. Ehhez járul hozzá a korabeli idők légkörét idéző kávéház is. A program résztvevői: V–XII. osztályos diákok, tanárok.

A rendezvény ünnepélyes megnyitójára január 16-án, hétfőn kerül sor 10:50-kor az iskola udvarán, amelyen megnyitóbeszédet mond Hajdú Zoltán tanár, az iskola igazgatója, Szász Tamás, a BDSZ elnöke, elhangzik Petőfi Sándor Szabadság, szerelem című verse, valamint A költő visszatér rockopera címadó dala a zenekör előadásában. A hét minden napján a nagyszünetek a villámcsődületnek nevezett változatos tematikus megmozdulásokról szólnak majd: néptáncelőadás, nagy versmondás, Petőfi Sándor és Szendrey Júlia korabeli öltözetet viselő diákok tánca, jelenete. Kedden a díszteremben T. Szabó Levente irodalomtörténész tart előadást *Romantikus zsenik az irodalmi piacon: Petőfi Sándor, a 19. századi médiasztár* címmel, délután műhelyfoglalkozáson vehetnek részt az érdeklődő diákok T. Szabó Levente tanár irányításával.

A Petőfi-hét utolsó napján, január 20-án a Petőfi-szobor megkoszorúzására és rövid kulturális előadásra kerül sor.

Részletes program:

2023. I. 16.
10:50–11:15
Ünnepélyes megnyitó az iskola udvarán
Petőfi Sándor: Szabadság, szerelem, előadja Gálfi Attila XII. B osztályos tanuló
Hajdú Zoltán igazgató megnyitóbeszéde; Szász Tamás, a BDSZ elnökének köszöntője
A költő visszatér rockopera címadó dala a zenekör előadásában
14:00–15:30
Fordítói verseny
16:00–17:00
A verseny értékelése, díjazása
2023. I. 17.
Nagyszünet
Villámcsődület az iskola udvarán
Petőfi Sándor és Szendrey Júlia korabeli öltözetet viselő diákok tánca, jelenete
11:10–12:30
Romantikus zsenik az irodalmi piacon: Petőfi Sándor, a 19. századi médiasztár – T. Szabó Levente, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem irodalomtörténészének előadása
14:00–15:30
Műhelyfoglalkozás T. Szabó Levente vezetésével
2023. I. 18.
Nagyszünet
Villámcsődület az iskola udvarán – Fazakas Gergő XII. B osztályos tanuló szervezésében
15:00–17:00
Versmegzenésítés-pályázat – a pályamunkák bemutatása az iskola dísztermében
17:00–18:00
Kiértékelés, díjazás
2023. I. 19.
Nagyszünet
Villámcsődület az iskola udvarán – nagy versmondás a BDSZ szervezésében
14:00–15:30
Korunk Petőfije, merre vagy? – esszépályázat kiértékelése, díjazása
Petőfi, a légtornász – csapatvetélkedő
Petőfi, a légtornász – csapatvetélkedő kiértékelése, díjazása
2023. I. 20.
Nagyszünet
Villámcsődület az iskola udvarán – a zenekör szervezésében
14:00–14:50
Koszorúzás a Petőfi-szobornál
15:00–16:30
Fotópályázat – kiértékelés, díjazás
Miklós Mátyás Levente, a BBTE Magyar Film és Média Intézete hallgatójának Lakiteleken díjazott filmje bemutatása
A Kávéház programja
Naponta: kávéházi tanórák, előadások, kötetlen beszélgetések, versmondás, zenélés, éneklés

Megjelent a Székelyföld idei első száma

A Székelyföld folyóirat 2023/1. számában verssel jelentkezik Cseh Katalin, Csizmadia Bodza Réka, Ficsku Pál, Harcos Bálint, Maros Márk, Nagy Dóra-Anna, Soós Amália, Szondy-Adorján György és Török Ábel. Prózát publikál Bangha Mónika, Drubina Karolina, Magyary Ágnes, Miklóssi Szabó István és Murányi Sándor Olivér. Simona Popescu versei Szonda Szabolcs tolmácsolásában olvashatók.

A *Literata Hungarica* rovatban Móser Zoltán Petőfi-kisesszéje olvasható.

Nyisztor Tinka néprajzkutatóval Mirk Szidónia-Kata beszélget, a folytatásban az interjúalany tanulmánya következik A *levesétel szerepe és jellege Pusztina táplálkozáskultúrájában* címmel.

A *Ködoszlás* című rovatban Magyarosi Sándor beszélgetése olvasható Fehér János művészettörténésszel.

Kémenes Árpád a múlt századi meteorológiai mérésekről ír Csíksomlyón.

A színházi rovatban Gagyi Katinka beszélget László Kata színművésznővel, a székelyudvarhelyi Tomcsa Sándor Színház munkatársával.

A lapszámot Fazakas János László munkái illusztrálják.

Megyei hírek

Kedvezménykártya nagycsaládosoknak

A marosvásárhelyi önkormányzat kedvezménykártyával segíti a nagycsaládosok szabadidős tevékenységeinek kiadásait. A program keretében a családok 50%-os kedvezményben részesülnek a következő helyszínekre való belépéskor: az állatkertbe, a Víkendtelepre, a Mircea Birău városi uszodába, a Művész moziba és a nyári színpadra. A legalább három gyermeket nevelő családok támogatási kérelme online is igényelhető. A pályázati űrlapokat az alábbi linkre kattintva lehet letölteni: https://rb.gy/ne1hbj.

Beszélgetés ultratávú kerékpározóval

Január 13-án, pénteken (ma) 19 órától a Marosvásárhelyi Városi Sportklub szervezésében a klub Tutaj utca 1. szám alatti épületében (a volt Sportakadémia épületében, a Víkendtelep Maros felőli bejáratánál) nyilvános beszélgetés lesz Bagoly Levente ultratávú kerékpározóval, aki részt vett a Dél-afrikai Köztársaságban és Namíbiában megrendezett 2750 km-es kerékpárversenyen (RhinoRun). A sportoló fényképes élménybeszámolót tart. Beszélgetőtárs Kádár Zoltán rádiós sportszerkesztő.

Lehet jelentkezni a kosaras gazdabálra

Negyedik alkalommal szervez gazdabált a Romániai Magyar Gazdák Egyesületének Maros megyei szervezete. A kosaras bált január 14-én, szombaton Kibéden tartják. Zenél a felvidéki Dűvő zenekar, énekel a parajdi Szekeres Elek, és tombola is lesz értékes főnyereménnyel. Érdeklődni, jelentkezni Józsa Eszter (0787-806-502) és Sikó László (0787-723-733) falugazdászoknál lehet.

Tavaszi jegyeskurzus

Marosvásárhelyen húszéves hagyománya van a jegyeskurzusnak, ezt folytatva február 7-én újra elindul a kurzus, ami nemcsak kapcsolati, hanem hitbeli segítség is kíván lenni a házasságra készülő fiataloknak. Ez egy többhetes lehetőség a párkapcsolat elmélyítésére, ismerkedési keret más párokkal, közösségben való felkészülés a szentségi házasságra és a keresztény családi életre. A találkozók kedd esténként 18.30–20.30 óra között zajlanak a Deus Providebit Ház Szent Mihály termében. A kurzus április 4-én zárul. Azok jelentkezését várják, akik idén szeretnének összeházasodni. Jelentkezhetnek olyan párok is, akik szeretnék jobban megismerni önmagukat és kapcsolati készségeiket. A kurzus házigazdái: Sófalvi Szabolcs és Adél. Jelentkezni február 3-ig lehet az online űrlap kitöltésével. További információk: Sófalvi Adél: adelasofalvi@yahoo.com, Szénégető István: szenegetoi@gmail.com. Regisztrálni az alább linken lehet: https://docs.google.com/forms/d/1sBoIuTDHospfh1eQhxVjHMfmmil96T0vTBNJ3Rdj-oI/edit

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

RENDEZVÉNYEK

Ökumenikus imahét Marosvásárhelyen

Marosvásárhelyen január 15-én, vasárnap veszi kezdetét az ökumenikus imahét, melynek anyagát a Minnesotai Egyházak Tanácsa állította össze. A kezdőnapon a Keresztelő Szent János római katolikus templomban Fehér Attila evangélikus esperes hirdet igét, 16-án, hétfőn a Ludasi utcai református templomban Nagy László unitárius lelkész, 17-én, kedden a Gecse utcai református Kistemplomban Péter Artúr római katolikus főesperes, 18-án, szerdán a kövesdombi unitárius templomban Lőrincz János református lelkész, 19-én, csütörtökön a Szent Kozma és Damján római katolikus templomban Lőrincz István református lelkész, 20-án, pénteken a Keresztelő Szent János-plébánián Benkő Mihály református lelkész, 21-én, szombaton a Gecse utcai templomban Balázs Ferenc római katolikus plébános szolgál. A zárónapon, január 22-én, vasárnap a Vártemplomban Szénégető István római katolikus plébános hirdeti Isten igéjét. Az alkalmak minden este 6 órakor kezdődnek.

Párosan szép – előadás Holtmaroson

A Bekecs Néptáncszínház és a Tokos zenekar január 14-én, szombaton 19 órakor Holtmaroson mutatja be Párosan szép című folklórelőadását.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ: Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK: Antalfi Imola, Benedek István

MUNKATÁRSAK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, **e-mail:** reklam@e-nepujsag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000076
ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

Februárban kezdik kiosztani az energiaszámlák kifizetésére használható kártyákat

Február elsejétől kezdődően osztják ki Romániában azokat a 700 lej névértékű „energiakártyákat", amelyeket energiaszámláik kifizetésénél vagy a szolgáltatóknál felhalmozott adósságaik törlesztésénél használhatnak fel a rászorulók – jelentette be szerdán Marcel Boloş európai beruházásokért felelős miniszter.

A kormány egy hónapja fogadott el sürgősségi rendeletet arról, hogy 2023-ban – két, egyenként 700 lejes részletben kiosztandó – segélyt nyújt a 60 év feletti, havi 2000 lejnél kisebb jövedelemmel rendelkező nyugdíjasoknak, a súlyos fogyatékossággal élőknek, illetve a szociális segélyben részesülő családoknak megnövekedett energiaszámláik rendezéséhez.

A téma azért került ismét napirendre a szerdai kormányülésen, mert időközben kiderült, hogy a hatóságok nem minden esetben rendelkeznek megbízható adatokkal arról: kik jogosultak a segélyre. A kabinet ezért egy újabb rendeletben pontosította a követendő eljárást.

A miniszter leszögezte: nem magánszemélyeknek, hanem háztartásoknak (fogyasztási helyeknek) jár a támogatás, abban az esetben, ha az ott élők egy főre eső jövedelme nem haladja meg a havi 2000 lejt. A tárca becslései szerint azonban mintegy 550 ezer olyan jogosultja lehet a jogszabálynak, akinek nem ismerik a pontos lakcímét, így nem tudják kiszámítani az adott háztartásban élők átlagos jövedelmét. Ez főleg olyan falvakon fordul elő, ahol nincs utcanévjegyzék: Teleorman megyében például 40 ezer jogosult van bejegyezve másokkal azonos lakcímen – magyarázta a tárcavezető.

Ezekben a helyzetekben az érintettek saját felelősségre kitöltött formanyomtatványban kell jogosultságukról nyilatkozzanak ahhoz, hogy megkaphassák a segélyt. Hasonló módon kérvényezhetik a segélyt azok, akik azért nem kapják meg automatikusan az „energiakártyát", mert valójában másutt élő – jól kereső – lakótárssal közös lakcímen szerepelnek.

A szerdán elfogadott jogszabály lehetővé teszi, hogy az értékkártyákat a 2022-23-as fűtési szezonra korábban beszerzett tűzifa árának elszámolására használják fel.

A nyilatkozatok begyűjtését és a tűzifa árának megtérítését is a Román Posta végzi, akárcsak az energiasegéllyel kapcsolatos egyéb ügyintézést. A névre szóló, a posta által kiosztandó, át nem ruházható „energiakártyák" névértékét a villamos energia, földgáz, palackozott gáz, tűzifa, fűtőolaj vagy más típusú fűtőanyag beszerzésére, adott esetben a távhőszolgáltatás kifizetésére lehet fordítani, akár a szolgáltatóknál felhalmozott esetleges adósságok törlesztésére is.

Az energiaszámlák kifizetésére költhető segélyek kiosztása azért került az európai beruházásokért felelős minisztériumhoz, mert a támogatás 4 milliárd lejes keretösszegét a 2014-2020-as többéves költségvetési ciklusban Romániának elkülönített európai uniós forrásokból fedezik. *(MTI)*

A turisták fogadására készülnek Temesváron

A városképet szépítő munkálatokat végeznek a turisták fogadására készülve Temesváron, mely idén az Európa Kulturális Fővárosa (EKF) címet viseli.

A bánsági település szépítésére irányuló erőfeszítések részeként az önkormányzat eltávolíttatja a város sugárútjai mentén található, levegőben lógó vezetékeket – írta csütörtökön Facebook-oldalán Dominic Fritz polgármester.

Az elöljáró emlékeztetett: a városvezetés évek óta próbálja rávenni a szolgáltatókat, hogy vezessék a föld alatt az internet-hozzáférést és egyéb szolgáltatást biztosító vezetékeket, ez nem történt meg. Mint írta, a polgármesteri hivatal megbírságolni sem tudja őket, ugyanis a huzalok nincsenek megjelölve, nem tudni, melyik kihez tartozik, használják-e még egyáltalán.

Ezért drasztikus lépéshez folyamodtak: levágják az összes levegőben lógó kábelt. Csütörtökre virradóra a városháza alkalmazottjai tíz kilométernyi huzalt vágtak le a villanyoszlopokról az egyik sugárút mentén, és a munkálat a város többi részén is folytatódik. Dominic Fritz szerint egyes oszlopokon 23 különböző huzal van, ezek egy részét akkor szerelték fel, amikor bevezették a vezetékes internet-szolgáltatást a bánsági városba – írta.

A polgármester a napokban elégedetten számolt be arról, hogy számos külföldi kiadvány cikkezett pozitívan Temesvárról, és azt reméli, hogy az Európa Kulturális Fővárosa cím számos turistát csal a városba. A nemzetközi sajtó figyelme „történelmi lehetőség" Temesvár számára, hogy megmutassa magát, új látogatókat, befektetőket és egyetemistákat vonzzon – fogalmazott.

A kulturális intézmények is innovatív módon próbálják népszerűsíteni programjaikat, a Bánsági Filharmónia bejelentette, hogy az előadásaikra már nemcsak az intézmény jegypénztárában és online lehet jegyet vásárolni, hanem egyes könyvesboltokban és áruházakban is. Carolina Tătaru, az intézmény szóvivője csütörtökön közölte: a jegyek itt is ugyanannyiba kerülnek, nincs felár, és a nyugdíjasok, diákok és egyetemi hallgatók kedvezményre jogosultak.

Temesvár Veszprém és a görög Elefszína mellett vette át 2023 elején az Európa Kulturális Fővárosa címet. A bánsági város az eredeti tervek szerint 2021-ben lett volna kulturális főváros, de a járvány miatt nem lehetett megtartani a rendezvényeket, így halasztást kért.

A rendezvénysorozat előkészítését számos vita előzte meg, elsősorban az ellenzéki vezetésű helyi és a kormánypárti megyei önkormányzat között. A városvezetés többször szóvá tette, hogy a bukaresti kormány nem támogatja jelentőségéhez mérten a Temesvár Európa Kulturális Fővárosa 2023 projektet. *(MTI)*

Már tizenöt halálos áldozatot követelt az influenza

Immár 15 halálos áldozatot követelt Romániában az utóbbi évek legsúlyosabb influenzajárványa, a megbetegedések száma pedig hétről hétre növekszik – derült ki a közegészségügyi intézet (INSP) csütörtökön közzétett heti összesítéséből.

Január 2-8. között csaknem 103 ezer akut légúti megbetegedést (influenzás esetet, felsőlégúti virális fertőzést és tüdőgyulladást) regisztráltak, 38 százalékkal többet, mint egy héttel korábban, és több mint kétszer annyit, mint a tavalyi év első hetében. Az utolsó hét szezonhoz viszonyítva több mint 80 százalékkal nőtt a megbetegedések száma.

Az év első hetében 4629 influenzás fertőzést jelentettek országszerte, ezek közül 411-et laboratóriumi vizsgálatokkal is megerősítettek. A vizsgált esetek túlnyomó többségében az A típusú influenzavírust mutatták ki, a részletesebb elemzések során pedig 59 esetben az AH1-es, 32 esetben az AH3-as alvariánst azonosították. B típusú influenzavírust csupán három esetben azonosítottak a múlt héten Romániában.

A szezon kezdete óta már 15 influenzás beteg hunyt el: ketten a 15-49 év közötti, négyen az 50-64 közötti korosztályhoz tartoztak, kilencen pedig 65 évnél idősebbek voltak. Egyikük sem volt beoltva. Az áldozatok egyikének influenza-koronavírus kettős fertőzése volt.

Az INSP jelentése szerint az influenzajárvány a 2015-2019-es időszakhoz képest három héttel hamarabb kezdődött. Eddig 15 influenza-koronavírus, illetve 19 influenza-RSV (légúti óriássejtes vírus) kettős fertőzést regisztráltak Romániában.

Január 8-ig 1 millió 435 ezer influenza elleni vakcinát adtak be országszerte a veszélyeztetett páciensek számára ingyenesen szétosztott oltóanyagból. *(MTI)*

Lengyelország Leopard harckocsikat ad át Ukrajnának

Lengyelország úgy döntött, hogy nemzetközi koalíció keretében Leopard harckocsikat ad át Ukrajnának – jelentette be szerdán a nyugat-ukrajnai Lembergben (Lviv) megtartott lengyel-litván-ukrán államfői csúcstalálkozón Andrzej Duda lengyel elnök.

A lengyel államfői hivatal honlapján közvetített, Volodimir Zelenszkij ukrán és Gitanas Nauseda litván elnökkel közös sajtóértekezleten Duda egy zászlóaljnyi Leopard harckocsit említett. A lengyel hadsereg esetében egy harckocsizászlóalj 14 darab harci járművel van felszerelve. A lengyel elnök közölte: Lengyelország nemzetközi koalíció keretében akarja átadni a hadi felszerelést. E keretben Lengyelország döntést hozott az első harckocsicsoport szállításáról, amely felszerelés „remélhetőleg a más államok által felajánlott Leopard- és egyéb harckocsizászlóaljakkal együtt hamarosan megerősíti Ukrajna védelmét" – jelentette ki Duda.

Jakub Kumoch, a lengyel elnöki hivatal külügyi irodájának főnöke hétfőn jelezte a német gyártmányú Leopard-2 típusú harckocsik átadását, de aláhúzta: Lengyelország az ezzel a harci felszereléssel rendelkező nyugati országok széles koalíciójában tenné ezt. Duda a fellépésében felidézte: Ukrajna orosz megtámadása után Lengyelország már T-72 szovjet típusú harckocsikat, lőszert, Krab önjáró lövegeket és Grot rohamlövegeket is szállított Ukrajnának.

Az ukrajnai háború leállítását az elnök a szabad világ előtt álló egyik legnagyobb kihívásnak nevezte, és Ukrajna támogatására szólította fel a világ országait. Úgy látta: Ukrajna megérdemli az európai uniós csatlakozást és a NATO támogatását. Zelenszkij a nyilatkozatában megköszönte Lengyelország és Litvánia támogatását. Elmondta: Ukrajna közös döntést vár azoktól az országoktól, amelyek fontolgatják a harckocsik átadását. Úgy érvelt: önmagában egyetlen ország sem tudna elegendő tankot biztosítani Kijevnek a háború megnyeréséhez.

Nauseda a felszólalásában bejelentette: országa egyebek mellett lőszert adományoz Ukrajnának. Hangsúlyozta, hogy Kijevnek szélesebb körű támogatást kell nyújtani.

A három elnök Lembergben közös nyilatkozatot írt alá, melyben megerősítették Ukrajna jogát szuverenitása és területi egysége megvédésére. Együttműködési készségüket fejezték ki Ukrajna háború utáni újjáépítésében.

A csúcstalálkozót az ún. Lublini Háromszög formátumában tartották meg, amelyet 2020-ban hoztak létre, eredetileg abból a célból, hogy a három ország együttműködjön a Keleti partnerségi program fejlesztésében, a koronavírus-járvány leküzdésében, valamint Ukrajna európai és euroatlanti törekvéseinek támogatásában. Később az agenda biztonsági, energiabiztonsági, kulturális témákkal is bővült. *(MTI)*

Ország – világ

Százhektárnyi erdőt vágnak ki egy új bánya érdekében

Több mint százhektárnyi erdőt vágnak ki a Gorj megyei Timiseni térségében, hogy a helyén lignitbányát nyisson az Olténiai Energetikai Komplexum. A kormány szerdai ülésén elfogadott határozatában hagyta jóvá, hogy a bányaprojekt által érintett 106,3 hektáros erdőt kompenzáció (csereerdősítés) nélkül kivonják az országos erdőállományból. Ezen a – rovinari-i hőerőműtől hat kilométeres távolságban található területen – külszíni lignitbányát létesítenek, amelyből becslések szerint évente nyolcmillió tonna tüzelőanyag nyerhető ki. Románia villamosenergia-termelésének csaknem húsz százalékát a Zsil-völgyi széntüzelésű hőerőművek biztosítják. *(MTI)*

Németország Patriot rakétákat szállít Lengyelországba

Jövő héten szállítják Lengyelországba a német hadsereg készleteiből felajánlott amerikai gyártmányú Patriot légvédelmi rakétarendszereket – erősítette meg az erről szóló médiainformációkat Wojciech Skurkiewicz nemzetvédelmi miniszterhelyettes csütörtökön a lengyel közszolgálati rádió hírcsatornájának (Polskie Radio 24) nyilatkozva. A fegyverekkel együtt német kezelőszemélyzet is érkezik, ugyanolyan szabályok szerint, mint amelyek alapján Lengyelország például a Litvániában vagy Romániában 2017 óta állomásozó nemzetközi NATO-zászlóaljakba saját katonai kontingensét vezényelte. A németországi Patriotok ideiglenes lengyelországi telepítéséről Varsó és Berlin azt követően állapodott meg, hogy novemberben az ukrán légvédelem egyik szovjet gyártmányú rakétája véletlenül a kelet-lengyelországi Przewodów településen csapódott be, két lengyel állampolgár halálát okozva. *(MTI)*

Semmelweis-szobrot avattak a londoni Queen Mary Egyetemen

Semmelweis Ignác szobrát avatták fel szerdán Londonban, a Queen Mary Egyetem orvostudományi karán. Az egyetem és a londoni magyar nagykövetség közös szervezésében tartott szerda esti ceremónián Korbonits Márta, a Queen Mary endokrinológus professzora és Rosivall László akadémiai doktor, professor emeritus, a budapesti Semmelweis Egyetem tanára méltatta a 204 éve született, az anyák megmentőjeként számontartott magyar orvos életét és munkásságát. Semmelweis Ignácnak számos külföldi városban van szobra, köztük Tokióban, Krakkóban, Chicagóban és Bécsben, de a londoni Queen Mary Egyetem orvosi kara az első brit egyetemi orvostudományi intézet, ahol a tragikus sorsú magyar orvosnak szobrot állítottak. *(MTI)*

Rekordösszegű EBRD-finanszírozás

Rekordösszegű, az egy évvel korábbinál csaknem 3 milliárd euróval több finanszírozást nyújtott a működési térségéhez tartozó felzárkózó gazdaságoknak tavaly az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD). A folyósítások több mint tíz százalékát Ukrajna kapta. A közép- és kelet-európai gazdaságok, valamint az egykori szovjet térség átalakulásának finanszírozására 1991-ben életre hívott londoni pénzintézet csütörtökön ismertetett éves kimutatásában közölte, hogy 2022-ben 13,1 milliárd eurót juttatott hitelek és befektetések formájában a tevékenységi területéhez tartozó 38 gazdaságnak. Ez az eddigi legmagasabb éves finanszírozási érték a bank több mint három évtizedes történetében. *(MTI)*

Csalfa milliárdok

(Folytatás az 1. oldalról)

Közelebbinek ott a sokmilliós uszoda, amely álló esztendeig dekorálta a Maros-partot kerti bútorként, amíg használatba lehetett venni. De főleg a gazdaság fejlesztésére fordítható pénzek esetén lenne kiemelten fontos az okos beruházás, mert ezek az összegek így nem csak az építkezések idején hozhatnak hasznot, hanem később, a létrehozott létesítmények felhasználása során is. Például, ha a sok milliárdból jutott volna jó pár a mezőgazdasági alaptermékeket feldolgozó ipar fejlesztésére, akkor először a pandémia alatt jelentkező határzárak idején nem kellett volna azon rémüldözni, hogy az áruházláncok bezárása esetén az éhhalál fenyegeti a haza lakóit, mert ez az ország, amelyet kevesebb mint száz éve még Európa hombárjaként emlegettek, ma képtelen megtermelni a saját élelmét. Másodszor meg ezek a beruházások munkahelyek ezreit jelenthették volna, akár ugyanannyi család kenyerével, ami hosszú távú, nem csak szigorúan anyagi vonzatú haszon lehetne az ország számára. És még lehetne sorolni a példákat, de az utóbbi évtizedekben lezajlottakat elnézve nem tízmilliárd euró a veszteség, amit nem tudtunk lehívni, hanem ennek a többszöröse is elúszhat távlatilag az elszalasztott lehetőségekben.

Kétheti szünet után, hétfőn nyit az olimpiai uszoda

A marosvásárhelyi olimpiai uszoda az új évben még nem nyitott ki sem a sportolók, sem a nagyközönség előtt, ez pedig közfelháborodást keltett, ugyanis a sportolók nem tarthatták meg kellő körülmények között az edzéseiket, s azok, akik bérletet váltottak, nem tudták igénybe venni az úszómedencét.

Mezey Sarolta

Iszlai István, a Maros Sportklub aligazgatója tegnap (12-én) a kora délutáni órákban lapunk megkeresésére elmondta, hogy csütörtökön reggel megkapták a Katasztrófavédelmi Felügyelőség (ISU) tűzvédelmi engedélyét, így hétfőn a nagyközönség előtt is megnyílik az uszoda. A hét végére tervezett sportrendezvényeket megtartják, nevezetesen az U17 korosztály pólóbajnokságát, úgyszintén a női vízilabda Románia-kupa mérkőzéseit.

– Hétfőtől teljes gőzzel működik az uszoda. Anyagi kára senkinek sem származik abból, hogy az uszoda két hétig zárva volt, az úszóbérletek érvényességi ideje két héttel meghosszabbodik – fogalmazott az aligazgató.

– Felvetődött a kérdés, hogy ha nem volt meg az ISU tűzvédelmi engedélye, akkor eddig illegálisan működött az uszoda?

– Erről nincs szó, amikor tavaly megnyitottunk, a tűzoltóság jelen volt, s abban állapodtunk meg, hogy a vezetőség beleegyezésével ideiglenesen működhet. Ezt 2022. december 31-ig vállaltuk. Mivel a kivitelező augusztus 2-ától év végéig nem végezte el azt, amire szükség volt, azt mondtuk, hogy január elsejétől bezárjuk az uszodát. Ha ezt a lépést nem tesszük meg, akkor ma sem lenne tűzvédelmi engedélye az uszodának – nyilatkozta Iszlai István.

Fotó: Karácsonyi Zsigmond (archív)

Középiskolás diákok jelentkezését várja Erdély-szerte az MCC

Január 31-ig jelentkezhetnek az érdeklődő fiatalok a Mathias Corvinus Collegium (MCC) Középiskolás Programjába. A szervezet továbbra is ingyenes, iskola mellett végezhető képzésekkel, szakmai hétvégékkel, kirándulásokkal és összetartó csapattal várja a lelkes, tanulni vágyó diákokat.

Az MCC Középiskolás Programja Kárpát-medence-szerte kínál távoktatáson és szombati foglalkozásokon alapuló díjmentes képzést a középiskolás korosztály tehetséges diákjai számára. Erdélyben nyolc városban van jelen a szervezet: Aradon, Csíkszeredában, Kolozsváron, Marosvásárhelyen, Nagyváradon, Sepsiszentgyörgyön, Szatmárnémetiben és Székelyudvarhelyen.

A Középiskolás Program ingyenes online társadalomtudományi képzést kínál olyan motivált fiatalok számára, akik érdeklődnek a 20. és a 21. század legfontosabb társadalmi, gazdasági, közéleti eseményei iránt, emellett angol- és románnyelv-oktatást biztosít az érdeklődőknek. A képzések témái között megtalálható a modern kori történelem, a nemzetközi kapcsolatok, a közgazdaságtan, a pszichológia, a jog, az irodalom, valamint a magyar és angol nyelvű íráskészség-fejlesztő kurzusok is. A diákoknak neves szakértők tartanak előadásokat, és olyan képességeiket fejleszthetik, amelyek későbbi tanulmányaik, karrierjük során is hasznosak lehetnek.

Az online kurzusok mellett a diákok havonta több tematikus képzési napon találkozhatnak. Az elmúlt tanévben a szakmai napok előadásai és workshopjai olyan izgalmas témakörökre épültek, mint a sport, motiváció, újságírás, politikai filozófia, irodalom, klímapolitika, önértékelés, továbbtanulás, történelem, biológia és mesterséges intelligencia, de pályaorientációs nyílt nap is várt a diákokra. A tartalmas klubdélutánok és szombatok mellett közös táborok és túrák is hozzájárultak az élményközpontú tanuláshoz, a diákok ismerkedéséhez.

Az MCC tehetséggondozó intézmény, amely Kárpát-medence-szerte nyújt a hagyományos iskolarendszeren túlmutató, ingyenes, társadalmilag hasznos, közösségi célokat szolgáló képzéseket az általános iskolás és középiskolás korú fiataloktól kezdve egészen a felsőoktatásban tanuló vagy már diplomás korosztályig. Tudásközpont, amely a képzések mellett rendezvényeivel, konferenciáival, könyveivel a teljes magyar közösséget szolgálja.

A szervezet munkatársai örömmel fogadják a fiatalok jelentkezését, és szívesen látják az érdeklődőket az MCC-központokban Aradon, Csíkszeredában, Kolozsváron, Marosvásárhelyen, Nagyváradon, Sepsiszentgyörgyön és Szatmárnémetiben. További információkért a kolozsvar@mcc.ro e-mail-címen vagy a szervezet Facebook-oldalán (https://www.facebook.com/MCC.Erdely) érdeklődhetnek, a képzésről emellett az mcc.ro oldalon olvashatnak.

Kedvező turisztikai idényre számítanak a szakmabeliek

(Folytatás az 1. oldalról)

Ugyanakkor tavaly a légitársaságok, repülőjáratok háza táján is nagy gondok voltak a nyári idény nagy részében, ugyanis a járvány okozta két év kihagyás után próbáltak visszaállni a megszokott kerékvágásba, ami nem volt egyszerű, hiszen a járvány alatt lecsökkentették a személyzet létszámát, jóval kevesebb járatot indítottak, most pedig, hogy ismét megnőtt a kereslet, ezt kellett pótolni, de nem volt kivel. Nagyon sok légitársaság személyzethiánnyal küszködött, és emiatt rengeteg járatot töröltek, késtek a gépek.Viszont a charterjáratokat, amelyek iránt nagy az érdeklődés az ügyfeleink körében, szerencsére nem érintette ez a probléma – számolt be a tavalyi tapasztalatokról Kelemen Barna.

Mint mondta, az előrejelzések azt vetítik előre, hogy az idei év még kedvezőbb lesz turisztikai szempontból, már az év elején sokan foglalnak.

15-20 százalékkal emelkedtek az árak

Érdeklődésünkre, hogy milyen mértékben emelkedett a turisztikai csomagok ára, a World Travel Shop igazgatója elmondta, mivel minden drágul, ez befolyásolja az árakat a turizmusban is. Az embereket negatívan érinti, amikor közlik velük, hogy az a kirándulás, amit, tegyük fel, a tavaly megvásároltak 1200 euróért, most 1350-be kerül, de így is, miközben mindennek szinte kétszeresére ugrott az ára, itt átlagban 10-15 százalékos a növekedés.

Általában az év vége felé, október–novemberben az irodák elkezdik hirdetni az ajánlatokat a következő évre, de a foglalások igazából decemberben kezdődnek. Decemberben sokan vásároltak utazásokat karácsonyi ajándékként, tengerparti nyaralás, esetenként wellnesscsomag vagy repjegy került a fa alá, ami Kelemen Barna szerint kiváló ötlet, hiszen a közös élmények életre szólóak.

Kelemen Barna

Akik a lehető legkedvezőbb áron szeretnének elutazni nyaralni, azoknak ajánlott idejében, lehetőleg január végéig lefoglalni az utazást – tanácsolja Kelemen Barna, aki szerint az előzetes foglalás előnye, hogy most nagy a választék, lehet válogatni a különféle desztinációk, szállodák, repülőjáratok között, ráadásul nagyon előnyösek az árak. Ha indulás előtt egy-másfél hónappal kezdenek el keresgélni, akkor már kisebb a választék, azt lehet megvásárolni, ami még szabad, és annyiért, amennyibe éppen akkor kerül. December 31. volt az egyik határidő, ameddig igen előnyösen lehetett foglalni az idénre, de még mindig változatlanok az árak, január 31-ig érvényben vannak a nagy kedvezmények. A következő határidők, amíg előnyös áron lehet foglalni, február vége, majd március 31., utána elválik, hogyan alakul az egyes úti célokra a foglalások száma, és ennek függvényében esetleg még lehetnek kedvezmények. Ám ezt nem lehet készpénznek venni. A kedvezményt a szállásadók adják, akik eldöntik, hogy például aki ebben az időszakban foglal, annak negyven-ötven százalékos kedvezményt biztosítanak, de arra is van példa, hogy tízszázalékos kedvezményt kínálnak a felnőtteknek, és egy, esetenként két gyereknek ingyenes az ellátás. Ez azt jelenti, hogy a teljes csomag értékéből mintegy 30-40 százalékkal kevesebbet fizet az utas. Egy családnál, ahol van egy-két gyerek, 300-400 eurót is lehet spórolni, ha időben foglalnak, hiszen ahogy telik az idő, és fogynak a helyek, a kedvezmények csökkennek – hívta fel az utazók figyelmét a szakember. Összehasonlításképpen hozzátette, Görögország és Törökország drágább, mint például Egyiptom és Tunézia. Egyelőre úgy fest, hogy Tunézia esetében mintegy 8-10 százalékos a drágulás a tavalyi évhez viszonyítva, Egyiptom esetében kb. 15 százalékos, a törökországi utak pedig átlagban 10-15 százalékkal kerülnek többe.

Idén is indulnak Vásárhelyről charterjáratok

Jó hír a nyaralóknak, hogy a rendkívül népszerű charterjáratok idén is üzemelnek majd, az egyiptomi Hurghadába tartó járatot idén ismét meghirdették vásárhelyi indulással.

Kelemen Barna megjegyezte, a tavaly a hurghadai járatot a lecsökkent igénylés miatt átköltöztették Kolozsvárra. Mint mondta, 2020-ban és 2021-ben, a járvány idején Egyiptom szinte az egyedüli desztináció volt, ahová nyugodtan el lehetett menni nyaralni. Emiatt sokan többször is jártak ott, ezért amikor enyhültek a korlátozások, inkább az új úti célokat választották az emberek.

Ennek ellenére Egyiptom a mai napig igen közkedvelt úti cél, ráadásul idén előreláthatólag megnyílik Kairóban egy egyiptológiai múzeum, amely világszenzációnak ígérkezik.

A Marosvásárhelyről induló egyiptomi járatok május végétől, júniustól üzemelnek, ugyancsak júniustól indulnak a krétai, valamint a törökországi charterjáratok is, ez utóbbi esetében előreláthatólag marad a heti 5 Antalyába tartó gép. Az igazgató szerint Törökországot nagyon megszerették az utazók, hiszen egyrészt kényelmes, Vásárhelyről két óra alatt megérkeznek Antalyába, másrészt pedig jó minőségű szálláshelyek és kiváló ellátás várja az embereket. Idén például 5 csillagos szállodába all inclusive ellátással személyenként már 700 euróért is lehet foglalni. Törökországban már májustól kedvez a strandolásnak az időjárás, ilyenkor pedig jóval kedvezőbbek az árak. Az eddig foglalók körében ugyanakkor igen népszerű az idén is Tunézia, amely fantasztikus lehetőségeket kínál, a mediterrán térségben az egyik legszebb tengerpartú ország – hangsúlyozta Kelemen Barna.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Színes világ

XX. évf. 2. (841.) szám, 2023. január 13., péntek

Ha egy családban megvan az összhang, az tovább vihető az iskolai életbe is

„A tudás megszerzéséhez egy mentor révén lehet eljutni”

Vajon egy mai tanár, pedagógus hogyan látja a jelenlegi tanár–diák viszonyt? Ugyanakkor ez a kapcsolat miként változott az elmúlt években és évtizedekben? Közérdekű fontos kérdések ezek, hiszen nap mint nap azt hallani, hogy a mostani tanulók egyre szemtelenebbek. De vajon ez valóban így van? Vagy egyszerűen: régebben tényleg minden jobb volt? Ha igen, akkor miért, és ha nem, akkor miért nem? Lehetséges az, hogy a tenyeres vagy a körmös épp annyira hatásos volt? A fent leírtakról Sándor Éva **magyar szakos tanárral, a Nyárádmente körzetének kiskatedra-felelősével beszélgetünk...**

Nagy-Bodó Tibor

– Tanárnő, hogyan látja jelenleg a tanár–diák viszonyt?

– Ha a tanár nézőpontjából figyeljük meg a kapcsolatot, akkor nem lehet egységes a válasz, mert a tanárok is elkülönülnek szakonként, korcsoportonként, személyiségjegyeik és képzettségük alapján is. Ha megpróbálom megválaszolni a tanár felől a kérdést, akkor a legfőbb gondot abban látom, hogy nem elég a szakképzettség, hanem a tanárnak egész lényét bele kell adnia a munkájába. Ebben akadályt jelent a rengeteg adminisztrációs feladat ellátása és a papírmunka, ami értékes időt vesz el a tanár–diák kapcsolat elmélyítésétől, jobbá tételének lehetőségétől.

A pedagógus akkor tudja a legtöbbet nyújtani a diák számára, ha a diáknak az önmagával folytatott küzdelmeiben segít. A tanár jelzi, hogy nem hagyja egyedül a diákot a problémával, hanem mellé áll, így tartalmas lelki kapcsolatot alakíthat ki a diákkal. Persze ez lenne a legideálisabb viszony nevelő és tanítvány között. Ha ettől eltérő vagy ezzel ellentétes a kapcsolat, akkor lehet akár formális, szükségszerű vagy egyfajta konvencionális játszmákon alapuló jellegű is.

– Hogyan változott ez a viszony az elmúlt években, évtizedekben?

– Régen a klasszikus értelemben vett általános műveltség birtoklója volt a tanár, ami mára már átalakult. Az oktatáselemzők mai álláspontja szerint ma az a nevelő lehet sikeres, aki érdemben hozzá tud szólni mindazokhoz a kérdésekhez, amelyek a diákok szüleit és tágabb környezetét foglalkoztatják, legyen szó akár az informatika hasznosításáról, a pénzvilág működéséről vagy éppen teológiai, esetleg politikai kérdésekről.

Az elmúlt években a digitális fejlődés változtatott a legtöbbet a kapcsolaton. A tanár szerepe átminősült, már nem csak az ő személye lehet a tudás megszerzésének egyetlen forrása. Közvetítő szerepe azonban megmaradt. A tudás és a megismerés élményének megszerzéséhez csakis egy szellemi vezető, úgynevezett mentor révén lehet eljutni. Ez a mentor éppen a tanár, aki eligazítást nyújt, ha kell, az információk közötti tájékozódásban, és ezeknek az ismeretek közé való beépítésén dolgozik a diákkal együtt.

– Nap mint nap azt hallani, hogy a mai diákok egyre inkább szemtelenebbek. Ez valóban így van?

– Probléma régebb is volt, ha beismerik utólag, ha nem. Volt idő, amikor a nevelésnek a politikai elvárásokhoz kellett igazodni, ami oda vezetett, hogy az egyént szabták a közösséghez, és ettől mindkettőjük életfeltételeit elvették. És hogy ma miért szemtelen a gyermek? Részben azért, mert otthon a családban a szülők közül többen is nem korának megfelelően kezelik a gyermeket, igényeit gyakran a sajátjaik fölé helyezik, túlságosan a középpontba állítva ezzel gyermekük formálódó személyiségét. A gyermek szeretné, hogy az iskolában is körülötte forogjon a világ, és ha ezt nem kapja meg, elégedetlenségét szemtelenség formájában fejezi ki.

A szemtelenség oka éppen ennek a fordítottja is lehet, amikor otthon nem kap kellő figyelmet egy gyermek, és ezt az iskolától várja el, jelezve helytelen magatartásával. Vagy egyszerűen csak a társai előtt szeretne feltűnni, „jó” pontokat szerezni.

– Hogy lehet ez ellen küzdeni?

– Nem kell ez ellen küzdeni, csak figyelmen kívül kell hagyni, és megkeresni azokat az utakat, melyek elvezetnek innen, illetve más célra vezetnek a nevelés terén. Itt a tanárnak kell megőriznie önuralmát, önmérsékletét, bármilyen nehéz helyzetbe is hozza őt a diák. Érzékeltetnie kell saját kikezdhetetlenségét, még akkor is, ha a diák valamiféle pillanatnyi fölényre tesz szert vele szemben. Később, eltávolodva felülvizsgálja ezt a kiszolgáltatott helyzetet, esetleg megbeszéli egy másik kollégával, annál is inkább, mert lehet más is ilyen helyzetben, vagy megbeszélheti szakemberrel, aki rávilágíthat a megoldásra.

Figyelembe kell venni azt is, hogy a tanuló még kiforratlan személyiség, legtöbb esetben kamasz, aki lázadó, tekintélyromboló, és szemtelensége nem kifejezetten a tanárnak szól, ez későbbi magatartásából is kiderülhet.

– Ahogy már említettük, úgy tartják, régebb minden jobb volt. De vajon miért? Lehetséges, hogy a tenyeres vagy a körmös ennyire hatásos volt?

– Ma már csak iskolamúzeumba kellene zárni a fenti két fenyítő módszert, bár elképzelhetőnek tartom, hogy esetenként részesülnek még ma is verésből a gyermekek közül néhányan.

A múltban, amikor „minden jobb volt”, nagyobb volt a tekintélytisztelet, ami elsősorban a családból jött. Ezt a modellt alkalmazták az iskolában is, aminek pozitív eredménye a nevelők tisztelete volt a diákok és a szüleik részéről. A szülők nem engedték meg maguknak, hogy gyermekeikkel együtt összefogjanak a tanár ellen, még mielőtt bármit is tudnának az iskolában történtekről. Ez lenne a pozitív rész, amikor a gyermek, ha valamit elkövetett, és ezt otthon magyarázta, akkor a szülő nem biztos, hogy igazat adott neki.

Régen a verés bevett szokás volt, ami megfélemlítésen alapult. Az igazi pedagógusoknak viszont nem volt szükségük erre az eszközre a múltban sem, a jelenben viszont nem is élhetnek ezzel a módszerrel.

– A mai társadalom gyermekeinél miért nem működnek ezek a módszerek?

– Nem vezetnek semmilyen eredményre ezek a diktatórikus módszerek, amelyek teljesen idegenek a szabadelvűségen alapuló iskoláktól. A mai iskolában a gyermek önálló személyiség, akinek jellegzetességeit figyelembe kell vegye az, aki vele foglalkozik. Ezt a személyiséget kell tudni formálni, és akkor a szabadon kibontakozó individuum – ha hagyják kibontakozni – közösségformálóvá lesz, legalábbis a szakemberek meglátása szerint.

Ha otthon erőszakot alkalmaznak, ennek iskolai változata nem lesz jó, mert a gyermekben fokozódhat az agresszió, amit otthon esetleg elfojtott, és ha ez az iskolában kerül felszínre, újabb konfliktusokhoz vezethet.

– Milyen eszközök vannak jelenleg a tanár kezében a fegyelmezésre?

– Leghatékonyabb eszköz maga a tananyag, amikor a diák azért is fegyelmezett az órán, mert érdekli a tantárgy, vagy éppen jó jegyeket akar szerezni. Ilyenkor a tanárnak könnyű dolga van, mert nem is kell fegyelmeznie.

Ha viszont kevés az érdeklődés, és a jegy sem sokat számít, akkor nehezebb. A legroszszabb, amikor egy osztályban többen akarják rossz irányba vinni a hangulatot, tiltakoznak az elvárások ellen, nem hajlandók együttműködni az irányító pedagógussal. Órán belül lehet figyelmeztetni előbb szóban, majd írásban, aminek többszöri alkalmazása a magaviseleti jegy levonásával jár, az adott iskola belső rendszabályzatának értelmében. Ez érvényes a szünetben elkövetett kihágásokra is. A felsoroltak viszont kevésnek bizonyulnak a problémák valódi kezeléséhez.

– Mennyire bántja a tanárt, hogy a diák nem figyel oda az órán?

– A figyelmetlenségnek több oka is lehet. Például: hányadik óra a programban, délelőtt 9, 10, 11 vagy 13, 14, netán reggel 7 óra? A kamaszoknál élettani sajátosság a lustaság, ennek megnyilvánulása az órán nem a tanárnak szól. Ha a gyermek fáradt, éhes, vagy esetleg szorong aznap valami miatt, akkor is lehet figyelmetlen. Egy jó tanár tudatában van ezeknek a befolyásoló tényezőknek, és megfelelőképpen tudja a helyzetet kezelni. Sokszor a gyermekek maguk mondják – ha ki merik mondani – egy fárasztó nap közepén, végén, hogy jaj, ma már három felmérőt is írunk, jó lenne, ha most nem kéne semmit írni a füzetbe. Ilyenkor, ha az anyag jellege megengedi, inkább többet olvasunk, vagy szóban dolgozunk fel szövegeket, vagy játszunk valamit az adott anyagrésszel kapcsolatosan. Persze az írásos rögzítés csökkenhet vagy eltolódhat a következő órára. Nem hinném, hogy veszteséggel járna indokolt esetben ez az eljárás, és itt nem a gyakorlatok el nem végzéséről van szó.

– Meglátása szerint melyek azok a tanítási módszerek, amelyekkel le lehet kötni a diákok figyelmét?

– Minden tantárgynak megvannak a maga módszerei. Én az anyanyelv tanításának módszereit tudom megemlíteni, melyeket használok irodalom- és nyelvtanórán. Ilyen az interaktív előadás módszere, amikor a tanulókat bevonjuk az új anyag feldolgozásába.

A frontális vagy egyéni munkavégzés módszerei mellett léteznek kooperatív technikák, amikor csoportosan dolgoznak a tanulók egy adott anyagrész esetében. A heurisztikus eljárás során felfedeztetem az új ismereteket, a drámapedagógiai módszerek pedig különböző szerepjátékokra épülnek: például egy ballada eseményeinek megjelenítése vagy egy meserészlet. A projektmódszer csoportosan működik, de mindenkinek az egyéni tapasztalata és hozzájárulása révén valósul meg, például egy házi olvasmány feldolgozása esetében.

Van számos élménypedagógiai módszer is, amikor konkrétan megtapasztalják a diákok a tantárgy és a valóság, az őket körülvevő világ közötti összefüggéseket. Például egy tanulmányi kiránduláson Áprily-verseket olvasunk és elemzünk ősszel a parajdi dombokon, vagy Petőfi szerelmi költészetével ismerkedünk meg a Teleki-kastélynál Koltón, szeptember végén.

– Összességében: mi szükséges vagy mi lenne szükséges ahhoz, hogy a tanárok, diákok és szülők összhangban legyenek egymással?

– Mindenekelőtt egymás elfogadására és kölcsönös bizalomra. A tanári problémafelvetést nem támadásként értelmezni szülőként, ami fordítva is érvényes. Itt felnőtt-felnőtt közötti párbeszédre van szükség, ahol szülőként meg kell hallgatni a tanár álláspontját is. Mindkét fél ugyanannak a gyermeknek az érdekében cselekszik, ezért nem szabad ellenségesen viselkedni. Kölcsönös tiszteletre, rugalmasságra és kompromisszumkészségre, a szakmai hozzáértés tiszteletben tartására van szükség.

Ha egy családban megvan az összhang, az tovább vihető az iskolai életbe is. Egy, a problémák ellenére harmonikusan működő családból jövő gyermek, aki jó kommunikációs képességekkel rendelkezik, maga köré tudja szervezni társait, és tanárainak segítségére lehet a nevelési helyzetek megoldásában. Egy önmagával azonos tanár, aki szakmailag felkészült és emberszerető, szintén harmóniát tud sugározni magából egy egész osztályközösségre.

– Milyen végső következtetéseket vonhatunk le: van-e összhang a hagyományos és a modern oktatásban, nevelésben?

– „Jó szóval oktasd, játszani is engedd szép, komoly fiadat” – üzeni József Attila a tanítás, nevelés örök érvényű lényegét, és egyben rámutat az emberi lelkek formálásának nemes feladatára. Az elhivatottság, a tárgy szeretete, a diákok szeretete, az emberszeretet, az értékátadás ma is időtálló, klasszikus fogalmak a tanítás gyakorlásában.

Ha a modern oktatás-nevelés ráépül a hagyományos értékekre, eredményesen tud működni. Most is használunk hagyományos módszereket, és ez nem azt jelenti, hogy ami hagyományos, az nem jó, és ami modern, az mind jó. Ami idejétmúlt, az önmagától megszűnik, kihull a rendszerből, és ami csak úgymond divathullám, az sem lesz hosszú életű, hanem legfeljebb csak kísérleti jellegű.

Ahhoz, hogy összhang legyen a mai oktatásban, a tanár részéről elsősorban szakmai felelősségre van szükség, emellett pedig önismeretre, tárgy- és emberszeretetre, nyitottságra a diákokkal és a fellépő új igényekkel szemben.

A társadalom részéről pedig – és itt elsősorban nem csak a szülői csoportokra gondolok –, több pozitív visszajelzést és támogatást szeretnénk kapni mi, pedagógusok azért, hogy itt is összhang legyen a hagyományos és mai oktatók, nevelők szerepének értékelésében. Ha lehet, azt az üzenetet, hogy mi is hasznos tagjai vagyunk az emberi közösségeknek, nem csak valamiféle elszigetelt, szükséges elemek.

– „Ha élet zengi be az iskolát, az élet is derűs iskola lesz” – halljuk sokszor ezt az örök üzenetet. Hogyan lehet az iskolai tevékenységeket úgy megszervezni, hogy „élet zengje be”, azaz megközelítse a derűs jellemzőt?

– Minden pedagógus álma a jó iskolai hangulat. A tanítás életszerűvé tétele gyakran szerez derűs pillanatokat, amikor érezni lehet, hogy a teljesítmény nem kényszert, hanem sikert és felszabadító élményt nyújt.

Az iskola légköre, szellemisége is megteremtheti a derűt. A pedagógusok egymás közötti jó kapcsolata kisugárzik a gyermekekre is, meghatározva így az iskola kellemes légkörét. Persze a derűs légkör nem állandó, ahogy az életben sem az, de ha csak kevés ideig is jön létre, akkor is sokat segít áthidalni a megoldásra váró, sokszor nagyon nehéz feladatokat vagy a hosszú iskolai program egyhangúságait.

Derűs, családias hangulat valósulhat meg egy jó nevelőórán, ahol nagyon fontos feladat a jó játék és a játék jó irányítása. Ám nemcsak osztályfőnöki órán, hanem bármilyen más tantárgy órájának keretén belül megélhetők örömteli és felszabadító pillanatok, ahol sokat jelent a pedagógus humorérzéke.

Jó hangulatot teremtenek a kirándulások, séták, szabadban megtartott órák, melyek szerepe oldani a megszokott és esetenként terhelő helyzeteket, szabadabb formát adni annak, ami kötelező. Mindezek alapja a jó szervezés és a rengeteg háttérmunka, ami elsősorban az irányító pedagógusokra hárul, de megéri a fáradságot, ha elfogadják és értékelik.

A természet kalendáriuma (DXLVII.)

Kiss Székely Zoltán

Alig eszmélt a nyárra
szívünk, s már télre döbben.
Nem száll a jégvirágra
lepke táncos körökben.

Nem száll kelyhére méh sem,
nincs, mit elhordjon róla.
Nincs e napoknak méze,
csak hó a pillangója.

Mélyült az ég magánya,
jege ölén az űrnek
a csillagok is fázva,
társtalan tömörülnek.

Még az árnyék is árvább.
Ismerjük ezt a tételt,
mint adja meg az árát,
mi ragyogni merészelt.

De álmunkban kigyúlva
a fény emléke szárnyal,
s a nyár énekét fújja
a megfagyott madárdal.

Január. **Horváth Imre** szomorkás dalával felvértezve keresem a természet rejtett moccanásait az első igazán téli hónap derekán, az év első teliholdja után egy héttel.

Január 17. **Remete Szent Antal** napja. Antal a beteg embernek, beteg jószágnak hajdanában nagy tiszteletben álló patrónusa. A népmese világát idéző legendáját több kódexünkben olvashatjuk. A ***Debreczeni-kódex***ben ez olvasható:

Vagyonát elosztotta a szegények között, maga pedig a pusztába vonult. Nagy sok háborúságokat szenved vala ördögöktől, melyeket böjtölésökkel, imádságival és vigyázásival mind meggyőz vala. S mikoron a bujaságnak lölkét meggyőzte volna, neki jelönék az ördög és lábai eleibe esvén, mondá: én vagyok a bujaságnak ördöge, meggyőzél immár. Kit Szent Antal előze előle szent keresztnek jegyével és azután úgy mondá a pusztába lakozóknak: oly igen undok állat az ördög, hogy soha továbbá immár őtőle nem félök.

A középkor embere semmitől nem félt jobban, mint a betegségtől s az állatai bajaitól. A (hiány)betegségek főleg az év első harmadában tizedelték az embereket és jószágaikat. Nem véletlen, hogy a háziállatok védőszentjének napja január közepére esik.

Az állatokat szeretem, a bús, vert
lovat, mely csüggedten vonszolja megtelt
szekerét végig az országúton,
a szamarat, mely út mellett füvezget
alázatos szemekkel, mint a gyermek
s füleit lóbálja hallgatagon.

S a tehenet, ha csöndes tóba gázol,
nehéz, félelmetes mozdulatából
a munka árad, az örök robot,
míg párás leheletét tovafújja
s az alkonyat leng fölötte borulva,
s kolompja, mint az ős bánat, zokog.

Az állatokat szeretem című vers minthamintha a remete gondolata lenne. Szerzője a januárban született (Gyergyószentmiklós, *1910. január 5.*) és meghalt (Sepsiszentgyörgy, 1983. január 21.) **Holló Ernő** író. Költeménye először az **Új Idők**ben jelent meg 1939-ben. A bécsi döntés után a másodközlés a **Pásztortűz**ben látott nyomdafestéket 1942-ben.

S aztán szeretem a kövér csigákat,
ringatják hátukon a könnyű házat
s a virágpusztító hangyahadat,
s a fényes gyíkokat, vidám halacskák
hadát, ha a hegy mély vizét zavarják
és szeretem a jánosbogarat

és mindent és nem úgy, ahogy a kényes
úrnő cicáját, hogy bujtatja prémes
ruhákba és ágyába fekteti,
vagy, mint kutyát, nyakán piros szalaggal
sétáltatja a körúton tavasszal
s illatos cukrocskákkal eteti,

én úgy szeretem őket, mint a távol
testvéreket, akik Amerikából
üzennek, mint legtitkosabb szavak
mélységét, melyek felzúgnak belőlem
és menekülnek a világba tőlem,
úgy szeretem őket, mint magamat,

a testemet, mely kicsit rokon vélük,
a véremet, mely csöppet az ő vérük,
a vért, mely enyém s az állatoké,
én szenvedek értük, ha őket bántják
és tiltakozom mindig a barátság
nevében, amely enyém s Istené.

Év eleji foglalatosságom utánanézni, hogy a különböző természetvédelmi egyesületek, fórumok szavazásain – bevallott figyelemfelkeltés ez – mely fajok: állatok, növények, gomba vagy éppen kőzet, ásvány, fosszília lesznek az év győztesei.

Január első dekádjáig eddigelé a ***Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület és a Magyar Haltani Társaság*** hozta nyilvánosságra a szavazások eredményét.

Az ***év madara*** voksolásra összesen 14.644 szavazat érkezett. A három döntős versenyző a függőcinege, a nádirigó és a barkóscinege volt. A versenyt 41%-kal a ***barkóscinege (Panurus biarmicus Bearded)*** nyerte.

A papagáylycsőrűcinege-félék (*Paradoxornithidae*) családját képviseli Európában, eltérjedése rendkívül mozaikos, szigetszerű, ázsiai költőhelyei nagyobb, egybefüggő területeket alkotnak. A legnagyobb egyedszámban Közép-Ázsiától Mandzsúriáig fordul elő. A Kárpát-medence nádasaiban elterjedt madárfajnak számít, de sokhelyt csak téli vendég. Fészkét a nád vagy gyékény megtört szálaira rakja. A másodéves állományokban is megtelepszik. Apró, 12-13 centis énekesmadár, a súlya csupán 12-18 gramm, a szárnyfesztávolsága 16-18 centiméter. A madár kétszer-háromszor rak 4-8 tojást egy évben, amelyeken a szülők felváltva kotlanak. A nádasban bujkáló csapataikat messziről elárulja csilingelő csipogásuk. Tavasszal és nyáron rovarokkal, apró csigákkal és pókokkal táplálkoznak. A téli nádasok csipogó bajszosai derűs színfoltot jelentenek. A barkóscinegék hímjei mással össze nem tévesztthető, igazán egyedi szemük alól kiinduló, fekete, bajuszszerű tollnyúlványokat viselnek.

Barkóscinege (Panurus biarmicus) – 2023 madara

A 2023-as ***év hala a lápi póc (Umbra krameri)***, ma már rendkívül ritka faj. A szavazáson a harmadik helyen a márnazóna és a dévérzóna gyorsabb szakaszait jellemző *selymes durbincs* végzett. A lassú folyókat és az állóvizeket kedvelő sügér lett a második. A lápi póc a szavazatok kicsivel több mint 50%-át kapta.

A csukaalakúak rendjébe (*Esociformes)* tartozó kis ragadozó hal egyedüli európai pócfaj. Táplálékát zömmel kisebb gerinctelen állatok, férgek, rákocskák, puhatestűek alkotják, de apróbb halakat is bekebelez. Állományának jelentős csökkenését a mocsarak lecsapolása és újabban a természetes ellenségeként megjelenő, Kelet-Ázsiából származó, ragadozó amurgéb is fenyegeti. Apró termetű, zömök testű hal. Kerekded mellúszóit, valamint az úszóiban található úszósugarakat egymástól külön-külön is képes mozgatni. Ennek köszönheti a „kutyahal" népi nevét. Kis mérete miatt „ribahal"-nak mondják. A maximum 8-10 centis testhosszt elérő lápi póc bennszülött halunk, itt alakult ki a Duna vízrendszerében. A Kárpát-medencén kívül csak a Duna alsó szakasza mentén és a Dnyeszter torkolatvidékén él. Fokozottan védett. Jelenléte a Kárpát-medencében újabb bizonyítéka annak, hogy a Duna középső folyásának élővilága mennyire egységes egészet alkot.

Az újra meginduló havazásban búcsúzom egy hétig **Lászlóffy Aladár** ***Évente újra hó kiáltja szét*** című versével:

Éjfél van, hajnal, álmot ringató.
Puhán és tisztán újra itt a hó.
Dobognak, hallom, ajtóink előtt
az érkezők, a korábban kelők.

Még nem fehér, még csak zizegve jön,
megül kövön, befulladt küszöbön.
Még csak az éles, illatos leget,
azt lepte el s az olvadt kerteket –

s az első színe kék, derengve ég,
szemünk szerelme ébred rá előbb,
felismeri mozgó virágait:
az igazi, a havazás van itt!

Először is így lepte meg talán
a gyermekkori álmok ablakán
a lehetséges tájat: udvarunk,
amelyen most is hóembert hagyunk,

a valaholt, mely mindenek felett
az életünk egyetlen fészke lett,
szívszakadásig szeretett hona,
a sorsunk rendületlen otthona.

Őstiszta tél az őszi dombokon,
ahol még minden a nyárral rokon,
mert nyár is ott lehetett csak, ahol
a tavasz talált tavaly valahol.

Mindent ölel örökre ez a táj,
patakok gyermekujja úgy talál
kövek közt halat s eljátszik vele,
mint testünkkel az idők eleje.

Fehéren, tisztán újra hull a hó,
mindenre borul s gyógyít, mint a só,
az utakat is úgy takarja el:
újra taposni, járni, lenni kell!

Ó mennyi rémet, havat, lavinát
gyűrt maga alá már e kis világ:
az ember talpa, mint a nyomtatás,
a por, a sár, a hó alatta más

s e nagy papírról mindig az a hír,
hogy jót és rosszat egyaránt kibír
a szülőföld örök természete.
A néma hó idővel van tele,

e tisztasággal az idő üzen,
hogy szép a föld, mert emberi üzem,
hogy hulló hóból, lassan mint a rajz,
lehajló bokron vonalakat ajz,

hogy mint a mérleg, madárbillegés
mutatja ki, hogy minden még egész,
hogy itt vagyunk, a nyomunk erdejét
évente egyszer hó kiáltja szét.

Maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2023-ban, 176 évvel a legmagyarabb Habsburg, **József nádor** halála után

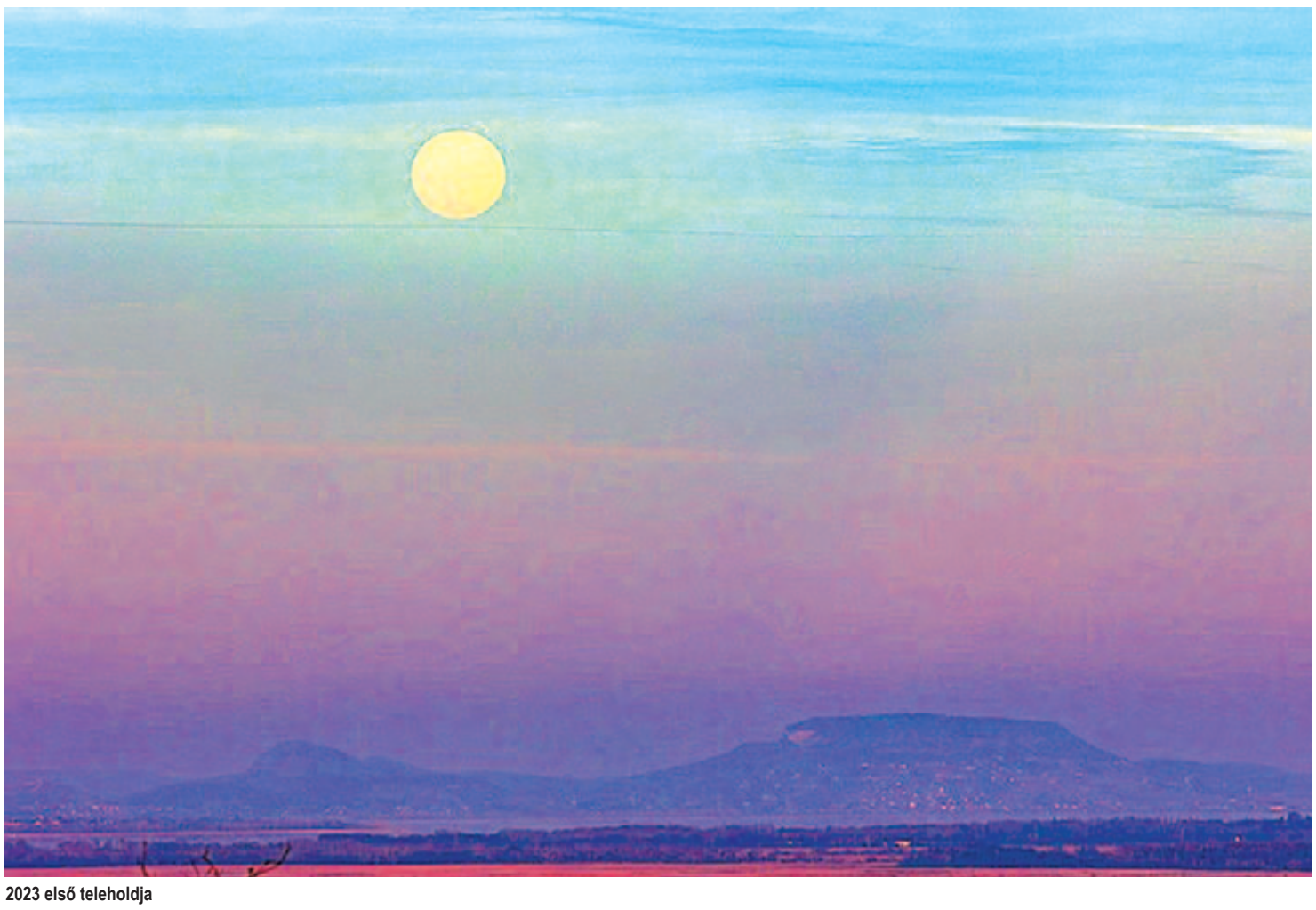

2023 első teleholdja

2. Cannes

Veress László

San Remóból visszatérünk az autópályára, megállás nélkül rohanunk utazásunk végső célja, Cannes irányába, és nemsokára a Menton nevű településnél be is érünk Franciaország legismertebb régiójába, amelyet Provence Alpes Cote d'Azur (röviden PACA) régiónak neveznek, tengerpartja a francia Riviéra.

Franciaország legnagyobb területű közigazgatási egységei a régiók, amelyekből 12 az ország kontinentális területén van, egy (Korzika) földközi-tengeri sziget, öt régió a tengerentúlon van. PACA az ország legfontosabb turisztikai régiója, hat megyére oszlik, legnagyobb városa és egyúttal fővárosa Marseille. PACA régióban sík területek, dombok, magas hegyek, nevezetes nemzeti és állami parkok vannak. Déli részét elejétől a végéig, 120 km hosszúságban a Földközi-tenger mossa, így az ide látogató egyszerre élvezheti a tengert, a dombokat és a hegyeket, a természeti látnivalókat, a városokat, a nevezetes műemlékeket. Éghajlata jellemzően mediterrán, sok napsütéses órával (évi 3000 körül). Az állandóan itt lakó népesség nagy része ma már francia nyelven beszél, de sokan beszélnek még okszitán (provanszál, okcitán) nyelven és az olasz többféle nyelvjárásain is. A – hagyományos nevén – provanszál újlatin nyelv leginkább a katalán nyelvhez áll közel. Honoré de Balzac világhírű francia író okcitán anyanyelvű volt. A középkori irodalomban a trubadúr költészet nyelve is ez volt, hiszen a balladák kezdetben a dél-franciaországi Provence-ban jelentek meg. Az újlatin nyelvek példájául „az élet vize" szókapcsolat álljon itt: latinul „Aquam vitae", románul „apa vieții", olaszul „l'acqua della vita", okszitánul „l'aigua de la vida", katalánul „l'aigua de la vida", spanyolul „el agua de la vida", portugálul „a água da vida", míg franciául „l'eau de la vie".

A francia Riviéra a világ egyik első modern üdülő-, fürdő- és gyógyhelye. Kezdetben a téli hónapokban jöttek ide az angol felső tízezer tagjai, még a 18. század végén. A 19. század közepén a vasúti hálózat kiépítésével téli és nyári üdülésre, játékszenvedélyük kielégítésére, kikapcsolódásra az angol, orosz, német, magyar arisztokrácia tagjai nagy számban látogatták. Vendége volt pl. Viktória királynő, II. Sándor cár, VI. Edvárd király, a Rotschild család tagjai, a Károlyi grófok. Az elmúlt évszázadok során számtalan ismert képzőművész, író, tudós is megfordult vagy le is telepedett itt, a világ minden tájáról, köztük magyarok is, a legnevesebbekről az általunk is meglátogatott helységek leírásánál emlékezünk meg.

Provence lakosságára jellemző a magas átlagéletkor, a jó levegőnek, a mozgásnak, a helyes táplálkozási szokásoknak köszönhetően. Az idevalók általában kalóriaszegény ételeket, sok zöldfűszert, zöldséget fogyasztanak saláták formájában, kedvelik a fokhagymát olívaolajjal elkészítve, és a tenger gyümölcseit. Sertéshúst szinte egyáltalán nem esznek. Előszeretettel isszák a minőségi borokat.

Idelátogatásunk nagyobb része augusztusra esett. Általában nem tanácsos augusztusra időzíteni a Cote d'Azur meglátogatását, mert Franciaországban ilyenkor veszik ki a legtöbben a szabadságot, turisták tömege árasztja el a tengerpartot, az árak magasak, gyakori a forgalmi dugó, és más hátrányok is lehetnek, de szerencsénkre a 2021-ben még dühöngő világjárvány miatt mi megszabadultunk a nagy tömegtől.

PACA hat megyéje közül az Olaszországgal határos Alpes-Maritimes megyében fekszik Cannes, alig 50 kilométerre a határtól. Ajánlatos egy településről kiindulva csillagtúraszerűen bejárni a régiót, Cannes kiválóan alkalmas ebből a szempontból is. Augusztusban szinte biztosak lehetünk a jó időben, de szeptemberben is kellemes meleg van. A magasan fekvő tájakon haladó 10-es számú autópályán a régió keleti részén fekvő csúcsvárosok (Menton, Monte-Carlo, Nizza, Antibes és a törpeállam Monaco) fölött haladunk el, majd érünk be késő délután az öböl mentén elterülő híres nyaralóvárosba. Szállodai szobánk elfoglalása után első utunk az idő előrehaladta miatt a vacsorához vezet, és eközben idegenvezetőnk elmagyarázza a tengerpartra vezető – eléggé rövid – útvonalat. Szállodánk két forgalmas utca találkozásánál a város magasabb részében van, többen panaszkodnak az utcák zajára, szerencsénkre mi ettől is megszabadultunk.

Vacsora után azonnal lementünk a tengerpartra. A vendégek többsége ilyenkor elegánsan felöltözve sétál, így hát nem csoda, ha első benyomásunk az volt, hogy jellemzően nagyvilági élet árad mindenütt, mutatós, jólétet sugárzó embereket látunk, minden tiszta, Cannes, a filmfesztiválok városa nem szokványos nyaralóhely.

A tenger irányába enyhén lejtő utcán hamarosan meg is érkezünk a tengerparti széles sétányhoz, amelyet La Croisette bulevárdnak neveznek, ezen a sétányon áll a híres filmpalota is. Mint minden idelátogató, mi is a híres filmfesztiváloknak otthont adó épületre voltunk kíváncsiak, néhány percnyi gyaloglás után meg is pillantottuk. Első látásra nem épp a legszebb, óriási épület, amely 1939-ben épült fel, 1200 személyt befogadó nagyterme lett a filmfesztivál helyszíne, bár az első bemutatóra – a második világháború kitörése miatt – közel 7 évet kellett várakozni.

A színészek bejáratához vezető lépcsőkre terített széles, vörös szőnyeg ottlétünk alatt még eredeti helyén volt. A szőnyeg felső részén a 2021. július 6–17. között megrendezett 74. filmfesztiválon 25 résztvevő és díjazott színész, rendező szorosan egymás mellé helyezett, életnagyságú táblaképe (pannója) ragadta meg figyelmünket. A sztárok közül felismertük Tom Cruise, Nicole Kidman, Julia Roberts, George Clooney alakját. A vörös szőnyegen felsétálva egy fénykép erejéig mi magunk is a hírességeknek kijáró figyelmet élvezhettük, ugyanis számos, a világ minden részéről idevetődött turista fényképezőgépe kereszttüzébe kerültünk (lehet, hogy ők nem örültek ennek). Az épület előtt hírességek (sztárok) kézlenyomatai láthatók.

A cannes-i filmfesztiválokat 1946-tól szeptemberben, majd 1951-től rendszerint május második felében tartották meg. 2020-ban elmaradt a világjárvány miatt, de a bejelentkezett filmek egy részét más helyeken tartott fesztiválokon „Cannes 2020" megjelöléssel bemutatták. A 74.-et (2021-ben) áttették júliusra, kis fejetlenség közepette meg is rendezték, igaz, hogy a Covid-világjárvány miatt hozott szabályok, körülmények, amelyekhez alkalmazkodni kellett, szinte naponta változtak. Legalább húszezer néző vett részt a fesztiválon.

Cannes-nak megvannak a visszajáró alkotói, akik rendszerint ott mutatják be új munkáikat, emelve tekintélyüket és Cannes hírnevét is. A filmfesztiválon a hivatalos válogatás keretében van a nagyjátékfilmek, rövidfilmek, más szempontokból válogatott filmek versenye, és versenyen kívül vetített filmeket is láthatnak az érdeklődők. Ugyanakkor vannak párhuzamos rendezvények is, mint például a filmkritikusok hete, rendezők hete. Számos díjat ítélnek oda, amelyekből az elmúlt évek során a magyar és román filmesek, színészek is bőségesen részesültek. Díjak: Arany Pálma (legtöbben ezt szeretnék elnyerni), Nagydíj, a zsűri díja, legjobb rendezés, legjobb férfi-, legjobb női alakítás, legjobb forgatókönyv. A cannes-i filmfesztivál sokak szerint maradi, ezért a tavalyi és az idei (2022) fesztivál valamennyire különbözött az eddigiektől, a kereskedelmi szándék rovására célul tűzte ki a pozitív társadalmi változások bemutatását. A politika ide is begyűrűzött. Idén a megnyitóünnepségen videókapcsolaton keresztül bejelentkezett Kijevből V. Zelenszkij ukrán elnök. Szerinte a filmművészetnek beszélnie kell az Ukrajnában zajló háborúról, áldozatairól. Kérte az orosz filmesek teljes kizárását Cannes-ból, ami meg is történt, bár nem mindenki volt azonos véleményen.

Cannes-i tartózkodásunk második napján az itt megszokott derűs reggelre ébredtünk, délelőtt a város további nevezetességeit látogattuk meg, délután a Földközi-tengerben áztattuk ki magunkból a több kilométernyi gyaloglás fáradalmait.

Cannes-nak három kerülete van, nevezetesen Központi (Cannes centre), Nyugati (Mandelieu Cannes Ouest), Keleti (Cannes est), mindegyik nagyjából 25.000 lakossal. Rendkívül fejlett szálloda- és vendéglátóipara erős vonzerő a francia és külföldi turisták számára. A város fő bevételi forrása az idegenforgalomból származik, de a közelében sok munkást foglalkoztató (elektronikai és számítógépipari) üzem is van. Forgalmas, kisebb magánrepülőgépeket fogadó repülőtere is van. A filmfesztiválon kívül a város legalább 150 rendezvényt szervez, amelyek tiszta haszna akár 350 millió euróra is felmegy, Párizs után a legnagyobb rendezvényszervező város Franciaországban.

Cannes látnivalói közül elsőként említjük meg a finom fövényes strandját a híres Croisette (Kereszt) körúttal, pálmafákkal a háttérben, végig a körút mentén. A 19. század elején a part menti ösvényt kiszélesítették, ez az út vált hamarosan sétánnyá. A körút mentén több kilométer hosszúságban, a keleti város végéig egyre több gazdag, befolyásos franciának és külföldi személyiségnek építettek villákat, kastélyokat, szállodákat. Ugyanakkor kikötőt is építettek. Manapság már két kikötő is fogadja a hajókat és a szebbnél szebb jachtokat. A régi kikötő (Vieux Port) az óváros alatt helyezkedik el, ma is használják, de nagyobb hajók a Croisette sétány végén épült új kikötőben láthatók.

A Cannes-ba látogató turisták kedvenc kirándulóhelye a jellegzetesen mediterrán óváros (Le Suquet) 11. századi őrtornyával és várával, múzeumával, templomaival, szűk utcáival, az ódon városházával. Ebből a kis településből nőtte ki magát a ma látható üdülőváros.

A turisták körében népszerű kirándulóhely a közeli, Cannes-tól alig 1 kilométerre, a tengerben fekvő Lerins-szigetek is, nevezetesen a Saint Honorat és a Sainte Marguerite, mindkettőt erőd veszi körül. Mindkét szigeten gyönyörű növényzet, érdekes élővilág, csend és nyugalom honol, járművekkel tilos a szigetekre hajtani.

A Saint Honorat-sziget déli részén egy 5. századi ciszterci apátság található, a középkorban Cannes település hozzá tartozott. Az itt élő szerzetes közösség egy vendéglőt is működtet, és ezenkívül rendszeresen fogad vendégeket, olyanokat, akik lelki békét keresnek. A Saint Honorat-szigeten nevelkedett Canterbury Szent Ágoston, és a hagyomány szerint néhány évet az írek kereszténnyé válását elindító Szent Patrick is itt töltött.

A Sainte Marguerite-szigetet egy sétálóút szegélyezi, több erdei sétány szeli át. A szigeten egy nagy épület látható, a Fort Royal királyi erőd épületegyüttese, amely a legendás Vasálarcos (L'Homme au Masque de Fer) börtönéül szolgált több mint tíz éven át, mielőtt véglegesen a Bastille-be nem zárták.

Cannes igazi tengerparti paradicsom, hiszen strandjai valósággal lenyűgöznek a legfinomabb arany homokkal, a tiszta és szép kék tengerrel, a vízhez vezető kényelmes bejárattal. Az itt található strandok többsége magántulajdonú, eléggé drága, az elképzelhető minden kényelemmel. A nyilvános (szabad) strandok közül az egész évben nyitva tartó központi strandon pihentük ki a délelőtti látogatásokkal járó fáradalmainkat. A strandoló fiatalok nagy többsége nem franciául beszélt, nem az utóbbi hetekben barnult le, és nem itt. A kaszinó közelében, a Croisette sétány mellett elterülő strandra való belépés és az itt található zuhanyozók használata ingyenes. A vízből nézve káprázatos látvány a pálmafákkal szegélyezett Croisette sétány, háttérben a várossal, a festői hegyekkel. Néha az az érzésed, hogy Amerikában vagy. A víz kevésbé sós, mint a Fekete-tengeré, kellemesen meleg, könnyen lehet úszni benne. Tudtuk, hogy több alkalom is lesz fürdőzésre, mégis nehéz szívvel tértünk vissza szállodánkba.

Kaszinó

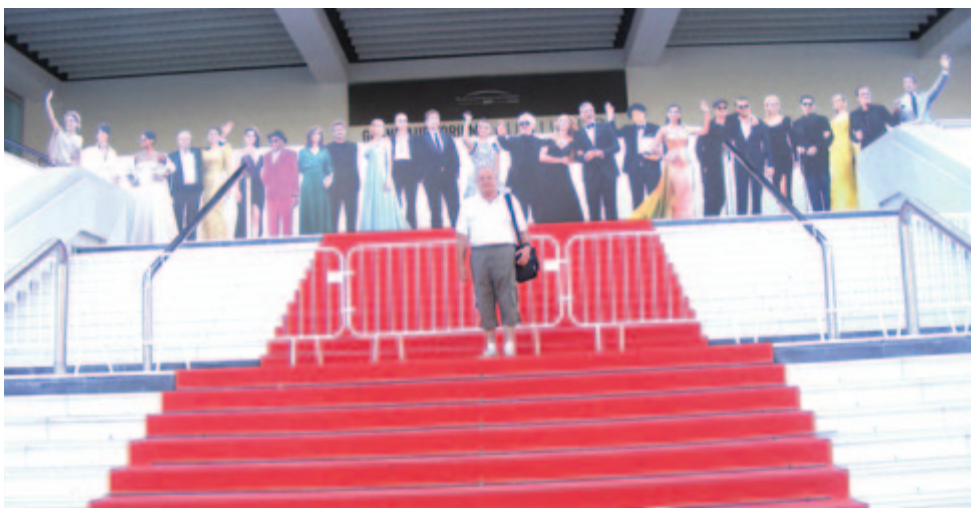
Színészbejáró a kaszinóba

Látkép a városról

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva (1032.)

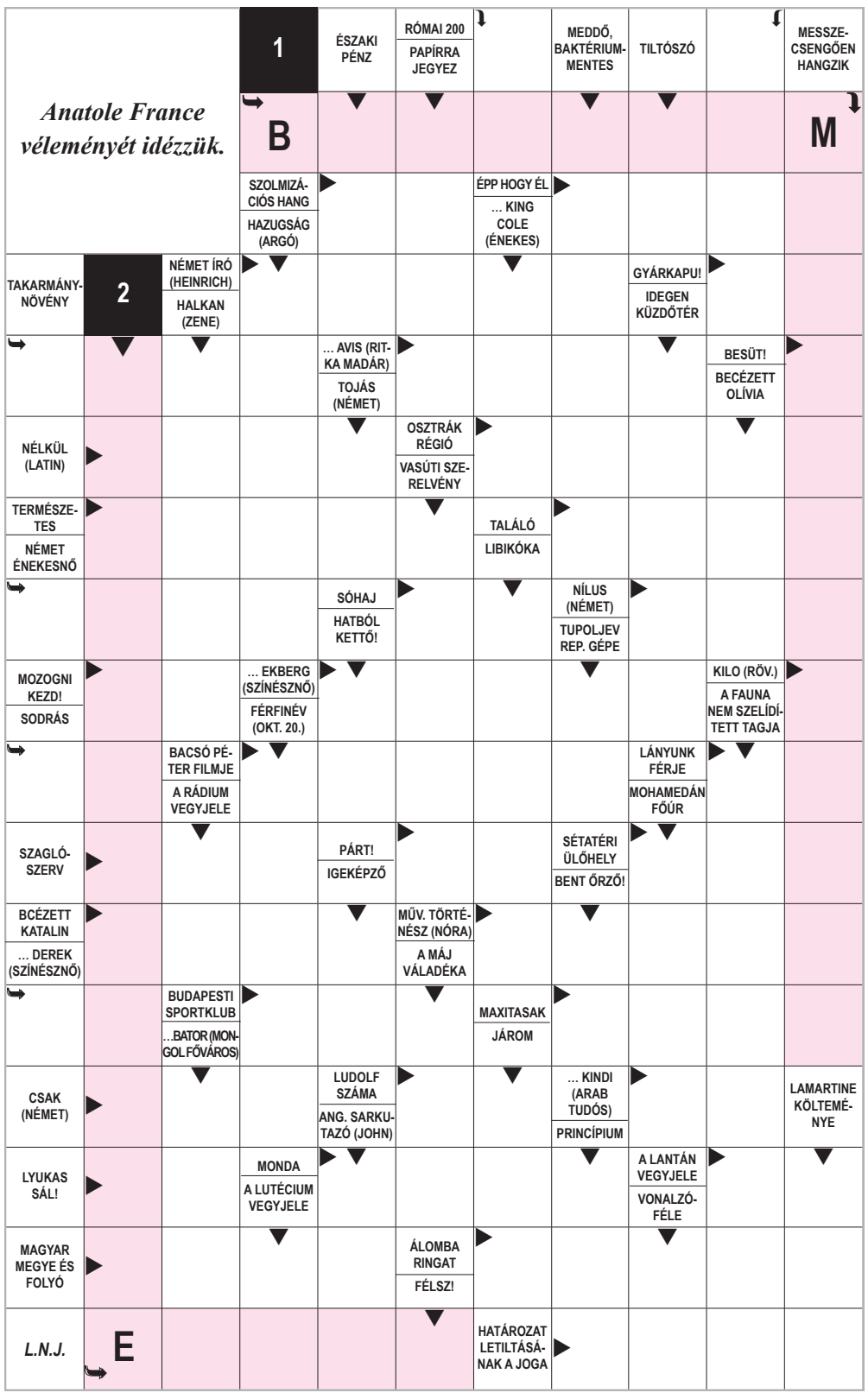

A MAGYAR KÖZMONDÁS
című pályázat nyertesei:
Kiss Viktor,
Marosvásárhely, 1848. út
Fülöp-Tőkés Lehel,
Marosvásárhely, Băneasa u.
A pályázati rejtvény megfejtése:
AMELY SZÉLVÉSZ HIRTELEN TÁMAD, HIRTELEN ELENYÉSZ.
Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések a január 6-i számból:

Ikrek:
Zeno tudata

Skandi:
Olyan fekete a világ, mint a kibérlett lelkiismeret.

KOBAK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely, Győzelem tér 18. szám, www.bookyard.ro

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI SZELVÉNY

JANUÁRI ÉVFORDULÓK (2.)

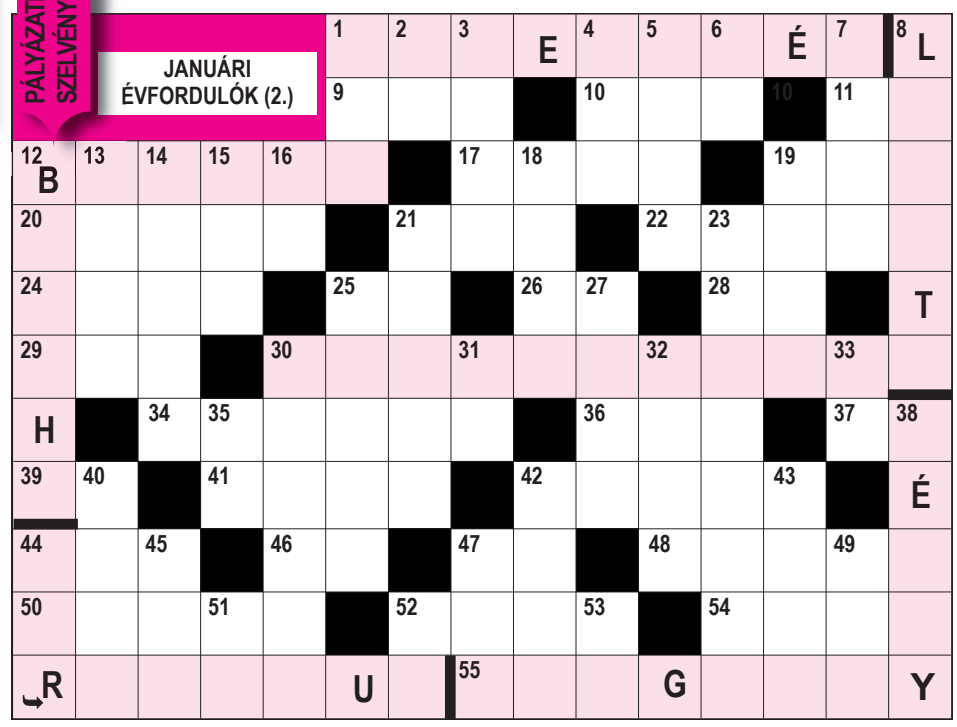

VÍZSZINTES: 1. Testnevelő pedagógus, vívómester, 150 éve született (László). 9. Egy (angol). 10. Francia terrorszervezet. 11. Tojás (német). **12. Író, ügyvéd, Petőfi barátja, 150 éve hunyt el (Gáspár).** 17. Alul. 19. Szótoldalék. 20. Az egyik arkangyal. 21. Törpék vagy gonoszok száma. 22. Attila névváltozata. 24. Gabonát betakarít. 25. Bánat. 26. A nátrium vegyjele. 28. … dit: mondják (francia). 29. A cenzúra kezdete! **30. Zeneszerző, hegedűművész, Petőfi barátja, 175 éve hunyt el (Márk).** 34. Következmény. 36. Menyasszony. 37. Sértetlen. 39. Latin és. 41. Beszél. 42. Női név (aug. 31.). 44. Uncle …, USA-szimbólum. 46. Keresztül. 47. Elek! 48. Keservesen sír. 50. Oldalra esik. 52. Szótlanul elgondolkodó. 54. Befejezetlen keltezés! **55. Mezőgazdasági szakíró, MTA lev. tag, 200 éve született (Károly).**

FÜGGŐLEGES: 1. Ókori germán nép. 2. Spanyol és norvég autójel. 3. Jelfogó. 4. Latin tagadás. 5. Londoni képtár. 6. Kétes! 7. Madridi sportklub. **8. Festő, képtárőr, 200 éve született (Antal). 12. Francia geográfus, 250 éve hunyt el (Philippe).** 13. Felénk. 14. Hasadó (a tó jege). 15. A bruttóból marad vissza (tó nélkül). 16. Hamis. 18. Szicíliai vulkán. 19. Mozog a föld. 21. Drót. 23. Tömegben könyökölve haladó. 25. Sűrű, kusza növényzet. 27. Lombszőnyeg. 30. Róza egyik becézése. 31. Testrész! 32. Vigyázva megtart. 33. Lényegében gyér! 35. Himfy névjele. **38. Francia költő, 150 éve született (Charles).** 40. Lábunk része. 42. … Fitzgerald (jazzénekesnő). 43. Tüskés, mézelő fa. **44. Soproni főbíró, 400 éve született (János).** 45. Római 1501. 47. Levegő. 49. Ojtoz páratlan! 51. Gyilkol. 52. Néma mese! 53. Rangjelző előtag.

L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket január 26-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvasva Simone de Beauvoir francia írónő egyik művének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Esetlen, aránytalan – Számla. 7. Betűt vet – Lélegzik. 8. Magot hint – Kugli. 9. Rés, népiesen – Vonat hátsó része! 11. Vakond igéje – Arra a helyre. 12. Puszi – Gabonát levág. 14. Orvosi csont – Alá. 15. Asztalterítő – Buzdít, rábeszél. 18. Összetevő, darab – Szándékozik. 19. Az … madár (Sütő A.) – Szaporán beszél. 22. Ibolyaszirmok! – Némán kér! 23. Pozítiv töltésű elektróda – Huszárparancs. 25. Kopasz – Kissé vacillál! 27. Kacat – Boka része! 28. Becézett Ilona – Karám. 30. Sürgetőszócska – Ember, románul. 31. Laterális – Szakosztály.

FÜGGŐLEGES: 1. Mozgásképtelen – Nemez. 2. A Jupiter egyik holdja – Rosalba Pippa olasz énekesnő művészneve. 3. Latin kötőszó – Üres tus! 4. Görög ital – Máltai, spanyol és thaiföldi gépkocsijelzés. 5. Optikai műszer része – Görögországi sziget. 6. Népi hosszmérték – Állatot hajt. 10. Negál, cáfol – Mérges kígyó. 13. Zsíros tapintású rajzeszköz – Guatemalai romváros. 16. Lopakodó, surranó – Kaszál. 17. Vallásos elmélyülés – Árverés. 20. Manilakender – Rostonsült. 21. Francia énekes (Salvatore) – Bankbetét után fizetik. 24. Eszes – Pusztaság. 26. Baromfiféle – Horogdarab! 29. Svéd és osztrák autójelzés – Patás állat.

Koncz Erzsébet

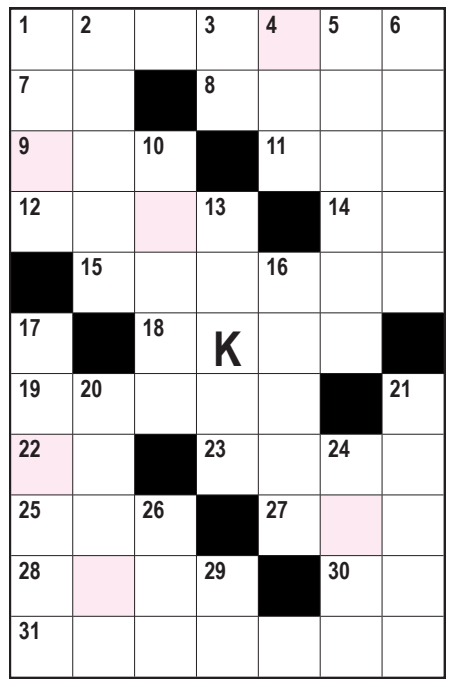

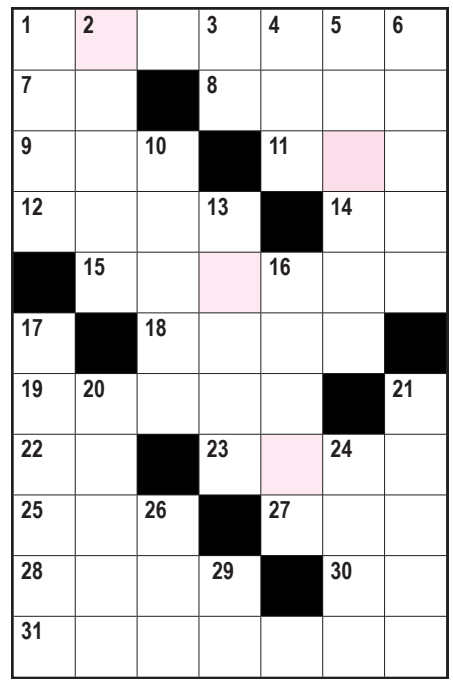

Népszámlálási adatértelmezések

Elöregedés és hibás közpolitika

A tavaly decemberben közzétett előzetes romániai népszámlálási adatokra elsőként reagáló magyar politikai alkulatok és közszereplők magyarázkodása vagy vádaskodásai tovább rontották az amúgy is kiábrándultságra hajlamos magyar közösség hangulatát. Az első szakszerű elemzésre a kolozsvári Nemzeti Kisebbségkutató Intézet szervezésében kedden este került sor, ahol Novák Csaba Zoltán **intézetvezető moderálásában** Horváth István, Kiss Tamás **és** Veres Valér **szociológusok értelmezték a rendelkezésre álló adatokat.**

Karácsonyi Zsigmond

Módszertani hiba

A 2021-esnek mondott, de a covidjárvány miatt tavaly megtartott összeírás most zárkózott fel leginkább a többi uniós tagállaméhoz, de így is van 2,5 millió adathiányos állampolgár. A rendszerváltás óta ez volt a harmadik népszámlálás, és az első, amikor online lekérdezést alkalmaztak. Ennek egyik hibája, hogy az első körben érvénytelennek nyilvánított kérdőíveket beemelték a statisztikába anélkül, hogy ezek tartalmazták volna az etnikumra, vallásra vonatkozó válaszokat.

Vannak olyan értelmezések, hogy létezik a nemzeti közömbösség vagy etnikai semlegesség fogalma. De jelen esetben nem erről, hanem módszertani hibáról lehet szó – állapította meg *Kiss Tamás*. A 2011-es népszámláláson volt olyan alternatíva, hogy nem kíván nyilatkozni etnikumáról. A nemzeti közömbösek száma akkor 60 ezer alatt volt. A hibásan kitöltött kérdőíveken kívül az etnikai adatok hiányát az ún. imputálás (adatbeemelések) is okozta. A regiszteradatokból közel egymillió, nemzetiségi adattal nem rendelkező lakost emeltek be. A fennmaradó 1,5 millió etnikum nélküli személy a hiányosan kitöltött adatlap lezárásából adódik. Ez a hibásan működő online platform miatt fordult elő, annak ellenére, hogy a népszámlálási törvény kötelezővé tette az érvényesítés előtt az összes kérdés – beleértve a nemzetiségi és vallási/felekezeti hovatartozást is – megválaszolását. Ameddig nincsenek területre lebontott adatok, nem lehet megállapítani, hogy az adathiányos halmazban alul- vagy fölülreprezentáltak a magyarok. Vagyis, hogy többen vagy kevesebben vagyunk, mint 1,1 millió.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Reális és legális népesség

Romániában a népszámlálást egyfajta kettősség jellemezte. Amint *Horváth István* szociológus megjegyezte, a legális népességhez tartozik mindenki, akinek a román állammal valamilyen jogi kapcsolata van. Belekerült a személyi nyilvántartóba, az adónyilvántartásba, az oktatási rendszerbe, egészségbiztosításba stb., tehát hagyott egy nyomot. Ha ezek a személyek nem kerültek összeírásra az első két fázisban – önkitöltés vagy kérdezőbiztosok által –, állandó lakosoknak tekintették és beemelték őket. Így kerülhettek be a külföldön élők is, ha érvényes személyi számuk volt. Sajnos a népszámlálás módszertana nem teszi lehetővé, hogy pontosan meghatározzuk a reális és legális népesség közti különbséget. Tehát nem derült ki, hogy valójában hányan élnek Romániában.

Román bevándorlók

Egy évtized alatt Romániának 624 ezres természetes vesztesége volt, tehát ennyivel többen haltak meg, mint amennyien születtek. A magyar etnikum vesztesége 85 ezer fő, ami azért is magas szám, mert elöregedettebb, mint az országos átlag. Kevesebb a termékeny korú, és többen halnak meg. A korábbi népszámlálásokhoz képest újdonság volt, hogy a természetes veszteséget a migrációs egyenleg nem kompenzálta, ugyanis a migrációs veszteségben felülreprezentáltak a magyarok – értékelte a folyamatokat *Kiss Tamás*, és az okokat keresve hangsúlyozta, hogy Romániába jelentős bevándorlás tapasztalható. Ez a folyamat 2015 után emelkedett meg nagyon látványosan. Egyfelől megjelennek olyan gyerekek is a statisztikában, akik külföldön születtek, de regisztrálták őket itt is. Ezenkívül ott vannak a határon túli – ukrajnai és moldovai – románok, akik kettős állampolgársággal rendelkeznek, és úgy jönnek be az országba. Ezeknek a száma 350 ezerre ment fel, miközben 2011-ben 50 ezer körül volt. Kevésbé, de a hagyományos bevándorlók száma is növekedett.

Migrációs folyamatok

Európában nehéz meghatározni a népesség összetételét egy adott országban, mivel az unión belül szinte felbecsülhetetlen a mobilitás, és nem minden államban mérik ezt a mutatót. A becslések szerint Olaszországban 1,038 millió, Spanyolországban és Németországban egy-egy millió körüli a romániai állampolgárok száma. Ehhez adódik még az Egyesült Királyságban élő félmillió fő, illetve a világ más tájain élők száma. A helyzetet még bonyolítja a kettős állampolgárság. Például Németországban előnyt jelentett a romániai magyarok számára, ha éltek a könnyebb gazdasági beilleszkedést nyújtó (magyar) kettős állampolgárságukkal. Az elemzők szerint már a tíz évvel ezelőtti, reálisnak mondott 20 milliós romániai lakosságszám is túlbecsült volt, mivel nem lehetett megállapítani, mit tekintettek rezidens állománynak. Becslések szerint 4 millió körül van a Romániában született, külföldön élők száma. Ez arányaiban vonatkozhat a magyar etnikumra is. A népszámlálási kampányban mindenkit arra biztattak, hogy írja be a külföldön élő gyerekeit, hozzátartozóit.

Identitásmérés

Már az 1992-es népszámláláskor felvetődött a csalás gyanúja, de most már erre nincs szükség, mert ahogy *Horváth István* fogalmazott, az államok megtanulták és jól birtokolják a „statisztikai valósággyártás eszköztárát". A mostani kérdőív összeállításakor figyelembe vették a kisebbségeket képviselő szervezetek javaslatait, az etnikai meghatározás és ezen belül az alcsoportok nevesítését. A magyar közösség szempontjából paradigmaváltásra lenne szükség – fogalmazott a szociológus. Ha népszámlálásban gondolkozunk, akkor az anyanyelv, ha pedig önmeghatározásban, akkor az etnikum kellene legyen a meghatározó. Ezáltal a kettős identitásúakat is jobban a közösségünkhöz kapcsolhatnánk. Beleférnének nemcsak a romák, a svábok, hanem a vegyes házasságban élők is. A roma integráció szüksége jól érzékelhető a beiskolázások esetében is. De ehhez szükséges, hogy a kisebbségi intézményeinket hozzáférhetőbbé tegyük a romák számára, legyen ezen belül képviseletük és beleszólásuk. Az RMDSZ-re szavaznak, de nincsen képviselőjük, magyar anyanyelvű iskolákba járnak, de a tanrendben nincsen roma költő.

Közpolitikai szemléletváltás kell

A magyar elitek gondolatvilágában a középosztálykép él, miközben a magyar közösség társadalmi szerkezete teljesen más. Mivel a közpolitika a középosztályra fókuszál, mind oktatási, mind családpolitikai kérdésekben bizonyos rétegek leszakadása egyre nagyobb. Például a kétéves gyereknevelési támogatást a Székelyföldön kevesebben tudják igénybe venni, mivel nem voltak alkalmazásban. Annak ellenére, hogy a magyar oktatási rendszer szerkezete jó, a falusi gyerekek továbbtanulási esélye 3,7-szer kisebb, mint a nagyvárosokban élőké. Ezért nagy a magyarok körében az iskolázottsági hátrány, amint a statisztikákból kiderült.

Abba kell hagyni a teátrális szórványsajnálatot – mondta felszólalásában *Szilágyi N. Sándor* egyetemi tanár. Miközben dicséretesnek tartotta a nyelvi közösség gondolatát, felemlegette, hogy ő már 1993-ban, majd 2004-ben kidolgozott egy törvénytervezetet, amelyet a nyelvi jogokra épített. Szerinte csoporthiúságok miatt talált süket fülekre a javaslat az RMDSZ vezetői részéről. Amint fogalmazott: nincs miért a pusztuló magyarságot erőltetni a szórványban, miközben például Temes megyében a magyar családnevűek román keresztneveket adnak gyermekeiknek, hogy román identitást kapjanak.

Jövőtervezés reális alapokon

A kolozsvári tanácskozásnak lesz folytatása, ígérték a szervezők, de már a most elhangzottak is nemcsak gondolkodásra, hanem cselekvésre is kell ösztönözzék a romániai magyar politikai elitet. Ha erős közösségként akarunk létezni, nem hazudhatunk önmagunknak, és le kell szoknunk a riogatáson, ellenségképgyártáson és klikkérdekeken alapuló politizálásról. Hisz ez a gyakorlat, amint egyik hozzászóló megállapította, több magyart üldözött el, mint a (nacionalista) románok. Hasznos lenne, vélték a szociológusok, hogy majd, részletes helyi adatok birtokában, azok elemzése is megtörténjen, és erre alapozzák a döntéshozók közpolitikájukat. Azon a szinten a statisztikai torzulásokat talán jobban lehet korrigálni. De ennél is fontosabb, hogy az egészségügyi szolgáltatások, a beiskolázás, a vidéki értelmiség helyben tartására és a megélhetést biztosító gazdasági tevékenységek támogatására megvalósítható terveket dolgozzanak ki a közösség képviseletére vállalkozó politikusok, közszereplők. Talán akkor megállítható lenne a magyarok fogyása.

A Kultúra hete Marosvásárhelyen

2023. január 15–22.

Egyhetes programsorozattal ünnepli – ötödik alkalommal – a Studium–Prospero Alapítvány a román és a magyar kultúra napját Marosvásárhelyen. A január 15-től január 22-ig tartó egyhetes időszak *Kultúra hete* néven vált ismertté, mely alatt számos változatos program közül választhatnak az érdeklődők. Az elmúlt években már hagyománnyá vált rendezvénysorozatban az idén is helyet kap a képzőművészet, a film, a színház, a zene, az irodalom, a tánc, a történelem, a népi kultúra, a gasztronómia, ezúttal is lesznek tudományos ismeretterjesztő előadások és gyermekprogramok. A különböző események keretében megjelenik a román, az örmény és a magyar kultúra is, melyek együtt szerves részét képezik annak az erdélyiségnek, ami számunkra a mindennapot jelenti.

A Kultúra hete főszervezője a **Studium–Prospero Alapítvány**.

Programkoordinátor Nagy Zsolt.

Társszervezők, partnerek: Cser Kiadó (Budapest); Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány; Jezsuita Udvar; Keresztelő Szent János-templom és plébánia; Látó (szépirodalmi folyóirat); Magyar Írórezidencia (Budapest); Marosvásárhelyi George Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem; Marosvásárhelyi Jezsuita Egyetemi Lelkészség és Kollégium; Maros Megyei Könyvtár; Maros Megyei Múzeum; Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem; Marosvásárhelyi Örmény–Magyar Kulturális Egyesület; Petőfi Kulturális Ügynökség (Budapest); Regeneráció Egyesület; Studium–Prospero Kulturális Központ; Studium Hub; Studium Kiadó; Szent Balázs Alapítvány; Teleki–Bolyai Könyvtár; Teleki Téka Alapítvány.

A *Kultúra hete* rendezvénysorozat a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásával valósul meg.

A Kultúra hete részletes programja:

Január 15., vasárnap – Román kultúra napja

18:00 Kiállításmegnyitó (RO–HU)

Dincolo de halatul alb – A fehér köpeny mögött. Salon de arte vizuale al personalului medical II. – Alkotó egészségügyi dolgozók digitális tárlata II.

Helyszín: Studium Hub látványkávézó, Bolyai tér 15. szám

A tárlat kurátorai: Vass Tünde gyógyszerész és Radu Nicoleta gyógyszerész

Megnyitja Nagy Miklós Kund művészeti író

Kiállítók: Ábrám Zoltán, Adriana Neghirlă, Bala Noémi, Barabás Dénes, Bartha Éva Gizella, Báthori Zsigmond, Benedek Orsolya, Budaházy Mária, Echim Tudor, Fodor István, Hadadi Hajnal-Timea, Jung János, Kirei Noémi, Mihály Péter, Morvay Szabó Edina Éva, Munzlinger Attila, Munzlinger Noémi, Şoldan Ana-Voichiţa, Székely János, Szöllösi Attila, Vass Tünde

Kurátorok: Radu Nicoleta, Vass Tünde

Közreműködik: Jakab István Attila

A tárlat megtekinthető január 15–22. között minden munkanap 9 és 19 óra között, szombaton és vasárnap 10 és 15 óra között.

Január 16., hétfő

11:00–13:00 Komplex gyerekfoglalkozás (célcsoport: kisiskolások) (HU)

A gyermekcsoportok felváltva vesznek részt mindkét alábbi tevékenységen: kézműves-foglalkozások

Szövőszék és fonóbeli eszközök bemutatása, szövés, kötélverés és fonalmunkák.

Helyszín: Studium Hub alagsora, Bolyai tér 15. szám

A foglalkozásokat Csiki Emőke és Kelemen Vera kézművesek vezetik

A résztvevők száma korlátozott, a részvétel előzetes bejelentkezéshez kötött. Bejelentkezni a következő telefonszámon lehet: 0265-250-773.

Társszervező: Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány

Citeramuzsika és hangszerbemutató, élőszavas mesemondás

A foglalkozás része lesz a népi gyermekjáték és a közös éneklés is. A gyerekek a január–február időszak jeles napi szokásaival is megismerkedhetnek.

Helyszín: Studium Hub alagsora, Bolyai tér 15. szám

Meghívottak: Fazakas Ildikó, a Fagyöngy citerazenekar vezetője és Tekei Erika, az Erdélyi Hagyományok Háza munkatársa

A résztvevők száma korlátozott, a részvétel előzetes bejelentkezéshez kötött. Bejelentkezni a következő telefonszámon lehet: 0265-250-773.

Társszervező: Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány

14:00–15:00 Alkalmazott bábművészeti előadás (célcsoport: kisiskolások) (HU)

Helyszín: Studium Hub alagsora, Bolyai tér 15. szám

A foglalkozást Kali Barabási Hajnalka és Tálas Ferenc pedagógusok vezetik;

A résztvevők száma korlátozott, a részvétel előzetes bejelentkezéshez kötött. Bejelentkezni a következő telefonszámon lehet: 0265 250 773.

Társszervező: Regeneráció Egyesület

15:00–16:00 Alkalmazott bábművészeti előadás (célcsoport: kisiskolások) (HU)

Helyszín: Studium Hub alagsora, Bolyai tér 15. szám

A foglalkozást Kali Barabási Hajnalka és Tálas Ferenc pedagógusok vezetik

A résztvevők száma korlátozott, a részvétel előzetes bejelentkezéshez kötött. Bejelentkezni a következő telefonszámon lehet: 0265-250-773.

Társszervező: Regeneráció Egyesület

17:00 Ismeretterjesztő előadás (HU)

Erdélyi konyha vs. egészséges táplálkozás

Helyszín: Studium Hub, földszinti konferenciaterem, Bolyai tér 15. szám

Meghívott: dr. Jakab Noémi belgyógyász szakorvos, diabetológus rezidens

Moderátor: Szakács Zsuzsánna

Társszervező: Szent Balázs Alapítvány

Január 17., kedd

15:30–16:30 Felolvasás (HU)

Vass Norbert író-költő készülő novelláskötetéből olvas fel.

Helyszín: Studium Hub látványkávézó, Bolyai tér 15. szám

Társszervezők: Magyar Írórezidencia (Budapest), Petőfi Kulturális Ügynökség (Budapest)

17:00–18:00 Rövidfilmmaraton (RO–HU)

A Studium–Prospero Alapítvány és partnerei által 2020-ban készített Dudutz család – egy örmény család hagyatéka Marosvásárhelyen (Familia Dudutz – Moştenirea unei familii armene) című riportot (magyar nyelvű, román felirattal) és a Rejtett város (Oraşul ascuns) című ismeretterjesztő rövidfilmsorozatunk négy részét (az első rész román nyelvű, magyar felirattal; a további részek magyar nyelvűek, román felirattal) vetítjük le ismét az érdeklődőknek. Utóbbi sorozat darabjai a Maros Megyei Könyvtár, a Teleki–Bolyai Könyvtár, a Sényi-ház és az egykori minorita templom, illetve kolostor olyan rejtett helyszíneire engednek betekintést, ahová a látogatók ritkán kukkanthatnak be.

Helyszín: Studium Hub, nagy konferenciaterem, Bolyai tér 15. szám

Társszervezők: Jezsuita Udvar, Maros Megyei Könyvtár, Marosvásárhelyi Jezsuita Egyetemi Lelkészség és Kollégium, Marosvásárhelyi Örmény–Magyar Kulturális Egyesület, Teleki–Bolyai Könyvtár, Teleki Téka Alapítvány

Január 18., szerda

17:00 Vetített képes élménybeszámoló (HU)

Isten kezét fogva a Föld körül – Veress Zsombor segesvári gyógyszerész, világutazó mesél utazási élményeiről

Helyszín: Studium Hub, nagy konferenciaterem, Bolyai tér 15. szám

Január 19., csütörtök

17:00 Könyvbemutató (HU)

Kiss Csekme Márta: Orvosaink emlékezete 4. A marosvásárhelyi állami köztemetők orvos-sírjai és kiegészítések a sorozat korábbi köteteihez (bővítések, új sírok). Studium Kiadó, Marosvásárhely, 2022 (szerkesztette Nagy Zsolt)

Helyszín: Studium Hub látványkávézó, Bolyai tér 15. szám

Bemutatja: Ötvös József ny. református lelkipásztor és dr. Kiss Zsuzsánna irodalmár

Társszervező: Studium Kiadó

A temetők hűen tükrözik egy közösség múltját, bemutatják jelenét, és a jövőbe tekintenek. Történelem, történetek, sorsok elevenednek meg sírkőről sírkőre. Az elhunyt felekezeti hovatartozásán, születési és halálozási évszámán túl fontos adatnak bizonyulhat a foglalkozás. Az erdélyi magyar orvosképzés fellegvárában, Marosvásárhelyen még holtukban is kiemelt tisztelet övezi a gyógyítókat, az orvostudorokat és tanítómestereket. Egykori betegeik és tanítványaik, a város orvostársadalmát becsülő újabb nemzedékek nem feledkeznek meg róluk.

Marosvásárhelyi orvossírokról és a mögöttük fölsejlő, évről évre bővülő történetekről szól Kiss Csekme Márta négy kötete. Immár a negyedik kötetet vehetjük kézbe, melyben a szerző emlékező művét befejezettnek tekinti. Még akkor is, ha mindannyian jól tudjuk, hogy az emlékezés befejezhetetlen. Nemcsak a megállíthatatlan idő miatt, hanem az orvostéma szerteágazódása által is.

Keresztény temetőinkben ott magaslik az áldott orvos jelképes vagy valóságos keresztje. „Az áldott orvos közeleg, a drága főpap: Jézus.” Amiként a modern kori orvostudomány megteremtője, Paracelsus vallotta: „Az orvoslás legfőbb alapja a szeretet.” (Dr. Ábrám Zoltán)

Január 20., péntek

11:00 Könyvbemutatóval egybekötött gyermekfoglalkozás (célcsoport: kisiskolások) (HU)

A Tóbiás és Galagonya prevenciós mesekönyveket (kiadta: Szent Balázs Alapítvány, szerkesztette: Nagy Zsolt) a kötetek szerzői interaktív, játékos módon mutatják be a gyerekeknek.

Helyszín: Studium Hub látványkávézó, Bolyai tér 15. szám

Moderátor: Szakács Zsuzsánna

Társszervező: Szent Balázs Alapítvány

A meséket olvasva a gyerekek megismerhetik Tóbiást és Galagonyát, a két főhőst, akikkel mindig történik valami. Ők harcolnak a cigarettamanóval, az orvosi vizsgálat előtti félelemmel, a helyes táplálkozásról tanulnak, kertészkednek, mozognak.

17:00 Könyvbemutató és ismeretterjesztő előadás (HU)

Bányai Réka könyvtáros A mikházi és szárhegyi ferences kolostorok régi könyvei című kötetét (Teleki Téka Alapítvány, Marosvásárhely, 2022) Győrfi Zalán történész, régész, a Maros Megyei Múzeum munkatársa mutatja be.

A bemutatót követően a kötet szerzője és szerkesztője tart vetített képes előadást az általa feldolgozott anyagról.

Helyszín: Studium Hub, nagy konferenciaterem, Bolyai tér 15. szám

Társszervezők: Maros Megyei Múzeum, Teleki–Bolyai Könyvtár, Teleki Téka Alapítvány

A csíksomlyói anyaház után a második legrégibb alapítású erdélyi ferences kolostor az 1635-ben létrehozott mikházi rendház volt a Felső-Nyárádmentén. 1949-es felszámolásáig jelentős szerepet játszott a Székelyföld katolikus pasztorációjában. A szerzetesrendek szétszóratása és vagyonuk államosítása óta a zárda könyvtárának legnagyobb részét a Teleki Téka őrzi. Kisebb számban kerültek könyvek egyéb őrzőhelyekre is (Dés, Csíksomlyó, Kolozsvár), illetve lappanganak. A most megjelent részletes katalógus a ma ismert 1504 tétel leírását tartalmazza; bár az állomány zömét a 18. századi anyag képezi, az egykori kolostori gyűjtemény számszerűleg is értékes középkori és kora újkori könyvanyagot őrzött meg. A katalógus második részét az 1664-ben létrejött szárhegyi kolostor töredékesen fennmaradt régi könyvanyagának leírása képezi.

18:00–22:00 Ifjúsági táncház (célcsoport: ifjúság, 12–18 éves korosztály) (HU)

Hagyományos néptánc, táncoktatás és énektanítás élő muzsikával, fiatal zenészekkel.

A kosaras jelleget az otthonról hozott enni- és innivaló teszi teljessé.

Helyszín: Erdélyi Hagyományok Háza díszterme, Sáros utca 1. szám

Táncházgazda: Balogh Zsolt

Zenekar: Györgyi Tamás és bandája

Szervező: Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány

Január 21., szombat

11:00 Ismeretterjesztő előadás (HU)

Dr. Pokorny László farmakobotanikus, MTA köztestületi tag: Négy évszak gyógynövényei a Maros mentén

Helyszín: Studium Hub, nagy konferenciaterem, Bolyai tér 15. szám

15:00 PetőfiLátó 200 (HU)

A Látó szépirodalmi folyóirat Petőfi-számának bemutatója.

A Látó szépirodalmi folyóirat Petőfi Sándor születésének bicentenáriumára egy teljes lapszámot szentelt a magyar irodalom egyik legismertebb költője emlékének. A PetőfiLátó 200 nevet viselő tematikus lapszámban kortárs magyar írók és költők gondolják tovább, kerülnek játékba Petőfi Sándor költői hagyományával.

Helyszín: Studium Hub látványkávézó, Bolyai tér 15. szám

Moderátor: Kovács András Ferenc Kossuth-díjas költő

Meghívottak: a lapszám szerzői

Társszervező: Látó (szépirodalmi folyóirat)

17:00 Könyvbemutató (HU)

Vass Norbert (szerk.): Mindenki! – koncertek, történetek a beat és a rock aranykorából. Cser Kiadó, Budapest, 2022

Helyszín: Studium Hub látványkávézó, Bolyai tér 15. szám

Bemutatja: Szabó Róbert Csaba író, szerkesztő, a Látó szépirodalmi folyóirat munkatársa

Társszervezők: Cser Kiadó (Budapest); Látó (szépirodalmi folyóirat); Magyar Írórezidencia (Budapest), Petőfi Kulturális Ügynökség (Budapest)

Január 22., vasárnap – Magyar kultúra napja

16:00 ISMERETTERJESZTŐ ELŐADÁS (HU)

Barabás Kisanna plébániai levéltáros-művészettörténész: Fasípok és színes üvegdarabok (Johann Isaac Vest orgonája és Carl Ludwig Türcke ólmozott üvegablakai a plébániatemplomban)

Helyszín: Keresztelő Szent János-templom, Rózsák tere 61. szám

Az esemény moderátora dr. Kálmán Attila, a Marosvásárhelyi Örmény–Magyar Kulturális Egyesület alelnöke

Társszervezők: Keresztelő Szent János-templom és plébánia, Marosvásárhelyi Örmény–Magyar Kulturális Egyesület

A Kultúra hete programsorozat részeként január 17–20. (kedd–péntek) között a Teleki–Bolyai Könyvtárban megtekinthető a Teleki Sámuel (1739–1822) című emlékkiállítás. A tárlat kurátora Kimpián Annamária könyvtáros. A kiállítás 10 és 18 óra között látogatható. Utolsó belépés 17:30-kor.

MAROSVÁSÁRHELYEN tapasztalattal rendelkező VARRÓNŐKET alkalmazunk.
Betöltendő helyek száma:
5 gépes és 1 vasalói/csomagolói állás.
Bérezés: havi nettó 2400 lej (kézbe).
Munkaprogram: hétfő-péntek 8 óra/nap.
Részletek a 0749-521-125-ös telefonszámon. (67038-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

VESZEK régi képeket, képkereteket, antik bútorokat, porcelántárgyakat stb. Tel. 0731-309-733. (18286-I)

ELADÓ kövér disznó. Tel. 0740-463-935. (18308)

ELADÓ VW Lupo jó állapotban. Tel. 0748-017-247. (18374)

ELADÓ 10 ha termőföld Szentpál községben. Tel. 0740-527-205. (18414-I)

LAKÁS

KIADÓ egy szoba egy lakrészből egy személy részére. Azonnal elfoglalható. Bére: 500 lej/hónap + garancia. Tel. 0771-677-830. (18393-I)

KIADÓ egy felújított, kétszobás, tágas lakás a Kövesdombon. Egy egyedülálló vagy gyermekét nevelő nőnek, esetleg két diáklánynak szeretném kiadni. Tel. 0757-121-009. (18367)

KIADÓ másfél szobás, bútorozatlan garzonlakás hosszú távra a Kárpátok sétányon. Tel. 0749-425-152. (18333)

ELADÓ 2 szobás, II. emeleti tömbházlakás a Moldovei utcában. Tel. 0743-398-720. (18398-I)

KIADÓ a főtér közelében egy első emeleti, frissen felújított, 2 szobás lakás. Tel. 0742-146-671. (18404-I)

TÁRSKERESÉS

FÜGGETLEN, özvegy férfi 60-70 év közötti nő barátságát keresi. Tel. 0724-666-144. (18392)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK garázsjavítást, szigetelést, tetőfedést Lindab lemezzel, bármilyen javítást, benti munkát, festést, glettelést. Hívjanak bizalommal, bármiben rendelkezésükre állunk! Tel. 0767-837-782. (18331-I)

VÁLLALUNK: tetőjavítást, meszelést, festést, szigetelést, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0756-596-889, Bence. (18316-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is). Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0766-873-954, 0766-874-199, Marius. (18345)

SZAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást. Anyagot biztosítunk. Tel. 0766-874-476. (18346)

KICSERÉLÜNK régi cserepet, esőcsatornát, készítünk kerítést megrendelésre, tetőt fedünk Lindab lemezzel, vízszigetelés. Tel. 0747-816-052. (18365)

KIÜRESÍTÜNK tömbházlakást, elszállítunk törmeléket, kitakarítunk udvart, garázst, pincét, tömbházak alagsorát. Tel. 0743-512-168. (18365)

FUVART, bútorhordást vállalunk személyzettel, külföldre is, törmelékszállítást, valamint csomagszállítást Budapestre. Tel. 0749-543-104. (17732-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, tetőkészítést, belső építkezési munkát. Tel. 0749-543-104. (12995-I)

HEGESZTŐGÉPEK javítása. Tel. 0740-708-157. (15723-I)

TERMOPÁN ajtók, ablakok javítása, szúnyoghálók szerelése. Tel. 0771-383-725. (17951-I)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST vállalok. Tel. 0741-699-761. (18347)

TÉVÉ-, MOSÓGÉPJAVÍTÁS a kliens lakásán. Tel. 0740-527-205. (18349)

VÍZSZERELÉS, villanyszerelés, javítások. Tel. 0774-574-527. (17886)

FAVÁGÁST, bokorvágást vállalunk. Tel. 0770-621-920. (17885)

GYÜMÖLCSFAMETSZÉST, permetezést vállalok. Tel. 0735-846-121. (18382-I)

A DENNIS METAL RECYCLING begyűjt színesfémhulladékot, akkumulátorokat, háztartási készülékeket és forgalomból kivont járműveket. Munkapont: Koronka 408 L szám. A szállítást biztosítjuk. Tel. 0755-517-698. (23347)

56 ÉVES nő munkát vállal. Tel. 0770-663-571. (18401)

TAKARÍTÁST VÁLLALOK otthonában. Hívjon bizalommal. Tel. 0740-356-974. (-I)

SZAKMABELI, betegápolást vállal Marosvásárhelyen. Tel. 0742-291-609. (18415-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (sz.-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (sz.-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (sz.-I)

DR. INCZE SÁNDOR belgyógyász főorvos betegeket fogad Marosvásárhelyen, a Tudor Vladimirescu utca 21/A szám alatt. Tel. 0265/265-112. (18327-I)

AUTÓSZERVIZBE alkalmazunk AUTÓBÁDOGOST, AUTÓFESTŐT. Tel. 0744-194-374. (23344-I)

AUTÓSZERVIZBE alkalmazunk AUTÓSZERELŐT-MECHANIKUST. Tel. 0744-194-374. (23344-I)

A SAPIENTIA EMTE MAROSVÁSÁRHELYI KARA pályázatot hirdet TAKARÍTÓI állás betöltésére. Bővebb információ az ms.sapientia.ro honlapon olvasható. (sz.)

MAGÁNCÉG KÖNYVELŐT alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon: 0723-244-200. (sz.-I)

A marosvásárhelyi QUALITAS KFT. MUNKATÁRSAKAT alkalmaz kürtőskalács készítésére a Tulipán utcai munkapontra. Hogyha otthon érzed magad a sütés-főzés világában, várjuk jelentkezésedet. Bővebb információ a 0744-500-554-es telefonszámon. (23402-I)

MOSÓGÉPET és hűtőszekrényt javítok. Tel. 0755-825-502. (18418-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk január 13-án KESZEG MÁRIA-MAGDOLNÁRA halálának 15. évfordulóján. Drága emléke örökké közöttünk él. Nyugodjon békében!
Fia és családja. (18372-I)

Fájdalommal emlékezünk január 14-én a drága férjre, testvérre, édesapára, nagyapára és apósra, id. CSÁSZÁR VINCÉRE halálának 5. évfordulóján. Nyugodjon békében!
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Emlékét őrzik szerettei. (18389)

Kegyelettel emlékezünk január 17-ére, amikor a kegyetlen halál tíz éve elragadta közülünk a gyergyótölgyesi születésű néhai SZABÓ GYULÁT, a volt virágkertészet és a Palatino nyomda alkalmazottját. Emlékét örökké megőrzi szerető családja.
Nyugodjon békében! (18391-I)

Szállnak az évek, és a gyorsan múló időben szeretettel gondolunk az ákosfalvi DUDÁS ANNÁRA született Bajnóczki, a szerető édesanyára, gondos nagymamára halálának 10. évfordulóján. Nyugodj békében férjeddel együtt! Szerettei. (mp.)

Csak az idő múlik,
feledni nem lehet,
szívünkben őrizzük
drága szép emlékedet.

Fájó szívvel emlékezünk
KARÁCSONYI DEZSŐRE.
Január 2-án volt tragikus halálának 28. évfordulója.
Kegyelettel őrzi emlékét szerető özvegye, Marika, keresztfia, ifj. Mikola Sándor és családja Budapestről.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (18408-I)

Egy könnycsepp a szemünkben érted él, egy gyertya a sírodon érted ég, egy fénykép, mely őrzi emléked, s egy út, mely elvette az életed.
Kérjük a Jóistent, hogy szeressen téged, helyettünk angyalok simogassák lelked.
A temető kapuja szélesre van tárva, tíz éve már ezt az utat járjuk. Sírod előtt állunk, talán te is látod, körülötted van a szerető családod.

Fájó szívvel emlékezünk a drága édesapára, férjre,
JÁNOSI ANDRÁSRA
halálának 10. évfordulóján.
Bánatos fia, Attila, felesége, Jutka.
Drága lelked nyugodjon békében! (18361-I)

Tudom, hogy figyelsz ránk onnan fentről,
s meghallgatod bánatunk,
de az lenne a legszebb mégis,
ha tudnánk, hogy mindennap láthatunk.
Örökké emlékeinkben és szívünkben élsz.
Múlhatatlan fájdalommal emlékezünk január 14-én
DEMETER BÉLÁRA
halálának 10. évfordulóján.
Emlékét őrzik unokái: Andrea és Izabella, felesége, Irén és fia, Béla.
Nyugodjon békében! (18402)

„Lelked, mint fehér galamb, csendesen messzire szállt. Hiába keresünk, könnyes szemünk már többé nem talál. De tudjuk, hogy a csillagok között a legfényesebb te vagy.”
Fájó szívvel emlékezünk TÓTH JÓZSEFRE halálának 13. évfordulóján.
Emlékét őrzi felesége és három leánya családjukkal. (18409-I)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatja a család mindazokkal, akik szerették és ismerték a szeretett édesapát, nagyapát, dédapát, apóst, testvért, nagybácsit, rokont és barátot,
id. GÁLFALVI MIHÁLYT
hogy életének 88. évében, 2023. január 8-án örök álomra hunyta szemét.
Temetésére egy későbbi időpontban kerül sor.
A gyászoló család. (sz.-I)

Kezdjék az új évet HAHOTÁZVA!

A HAHOTA színtársulat folyamatosan színre viszi a nagy sikerű Megette a fene az egészet című szilveszterikabaré-előadását Marosvásárhelyen, a Maros Művészegyüttes előadótermében.

Legközelebb január 13-án, 14-én, 20-án, 21-én és 22-én este 7 órától lesz látható az előadás.

Fellépnek: Puskás Győző, Gönczy Katalin, Cseke Péter, Halmágyi Éva, Szőlősi P. Szilárd, Kelemen Barna és Jakab Bodoni Ildikó. Rendező: Kovács Levente

Jegyek elővételben a Maros Művészegyüttes és a Kultúrpalota jegypénztárában kaphatók. Minden érdeklődőt nagy szeretettel várunk!

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro
96 FM
106,8 FM
1323 AM

Üzleti sikereinek titka:
a jó REKLÁM!
Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN,
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

A magyar költészet egyik legkiemelkedőbb alakja, a költő, forradalmár, nemzeti hős Petőfi Sándor 1823-ban született, azaz pontosan 200 éve, ezért ebben az évben rá emlékezünk.

A János vitéz a gyerekek és felnőttek egyik legkedvesebb olvasmánya.

Éljük át együtt e mű izgalmait a Maros Művészegyüttes előadásán keresztül

január 17-én
19 órai kezdettel!

Helyek foglalhatók a 0757-059-594-es telefonszámon.

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060